

SLOVENECE

„SLOVENECE“ volja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta 90—
za četrt leta 45—
za en mesec 15—
Za inozemstvo celoletno K 240—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 30—
za inozemstvo 35—

== Inzerati: ==
Enoslojna petstvesta (30 mm
široka in 3 mm visoka ali sje
prostor)
za enkrat po K 5—
poštana št. po K 5—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50 mm K 15.
Ishaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 5/III.
Rekopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Oprava je v Kopitarjevi ul. 5. — Račun poštne krm.
Ljubljanske št. 850 na naročnikovo in št. 340 na oglas.
avstr. to. č. 24.797, ogr. 28.511, born.-izro. 1-63.

Demokratske zasluge za avtonomijo.

Ko se je začel v državi volivni boj in je stopila v središče tega boja samouprava Slovenije, se je v naši politični javnosti zgodil velik dogodek. Spoznavši, da je zavojevala misel avtonomne Slovenije v prvem naskoku najzadnje vasice dežele, se je demokratska stranka izrekla za avtonomijo. Razmere so vsilile besedo avtonomiji na ustnice stranki, ki je do tedaj vsak avtonomistični pokret žigosala za separatizem. O avtonomiji je začela besedovati stranka, ki je do tedaj uporabljala svojo organizirano silo v to, da razbija vse, kar imajo Slovenci avtonomnega. Dejanja, ki jih je izvršila demokratska stranka na naši avtonomiji do danes, so neizpodbiten dokaz, da je njena avtonomija le — beseda. Dejanja so edino merilo za presojanje strank, drugega merila ni.

Oglejmo si demokrate kot avtonomiste v dejanjih. Kdo je bil tisti, ki je koj ob ustanovitvi Jugoslavije skušal preprečiti med Srbijo in Narodnim vijećem vsak pakt, ki bi vseboval avtonomijo za posamezne pokrajine? To je bil voditelj demokratske stranke Svetozar Pribičević. Kdo je ta poskus onemogočil in zagotovil Sloveniji vse, kar imamo avtonomnega? Slovenska ljudska stranka!

Kdo je bil tisti, ki je izjavil, da one listine, ki je pravna podlaga vse naše avtonomije, kratko malo ne priznava? Ta je bil vodja demokratov Svetozar Pribičević. Kdo je temu sramotnemu zanikanju slovenske avtonomije v listih pritrdil? To je bil liberallec dr. Žerjav! Kdo je bil edini, ki je protestiral proti temu zasramovanju naše samouprave? To je bila Slovenska ljudska stranka.

V listini, ki na njej stoji naša avtonomija, je jasno določeno, da mora nadzorovati pokrajinsko vladno pokrajinska skupščina. Kdo je bil tisti, ki je zahteval sklicanje pokrajinske skupščine? Edina Slovenska ljudska stranka. Kdo je bil tisti, ki je pobijal misel avtonomnega pokrajinskega zbora in onemogočil tako vsako kontrolo ljudstva nad upravo dežele? To so bili lazi - avtonomisti in lazi - demokrati s svojim »Slovenskim Narodom«!

Kdo so bili tisti, ki so odvzeli Slovencem celo vrsto avtonomnih poverjeništev, kakor poverjenišče za finance in poverjenišče za obrt in trgovino in ubili tako važen del naše avtonomije? To so bili lazi - avtonomisti demokrati.

Kdo so bili tisti, ki so trgli kos za kosom od kompetence naših še ostalih poverjeništev? Kdo je skril kompetenco

poverjenišča za javna dela? Kdo je ostrel kompetenco poverjenišča za socialno skrb? To so storili demokratski ministri pri osrednji vladi na inicijativo slovenskih lazi - demokratov in lazi - avtonomistov. Kdo se je proti temu rušenju slovenske avtonomije edini boril? To je storila Slovenska ljudska stranka in njeni poverjeniki v deželni vladi.

Kdo se je odločno izrekel proti upravnemu sodišču za Slovenijo? Kdo je ustanovitev tega sodišča preprečil? To je bil takratni podpredsednik deželne vlade, demokrat dr. Žerjav! Kdo je proti temu oškodovanju slovenske pokrajine edini protestiral? To je bila Slovenska ljudska stranka.

Kdo je bil protiven ustanovitvi slovenske univerze v Ljubljani? To so bili ljubitelji slovenske kulture, naši lazi - demokrati. Kdo se je tedaj potegoval za naš najvišji kulturni zavod? To je bila Slovenska ljudska stranka.

Kdo se bori do danes ljuto in besno proti avtonomiji slovenskega šolstva? Kdo hoče preko slovenske deželne vlade narekovati Slovincem okrajne šolske nadzornike? To je voditelj demokratov, Svetozar Pribičević. Kdo se je postavil v bran proti temu ubijanju naše šolske avtonomije? Edina stranka v Sloveniji, ki je to storila, je Slovenska ljudska stranka.

Kdo je bil tisti, ki je z eno brzotavko kratkomalo prepovedal razpis občinskih volitev v Sloveniji? To je bil demokrat minister Ljuba Davidović. Kdo je to zapostavljanje naše dežele branil? To so bila vsa slovenska demokratska glasila. Kdo se je edini boril za razpis občinskih volitev v Sloveniji? To je storila Slovenska ljudska stranka.

Kdo je bil tisti, ki je za časa stanovanjske akcije dr. Gosarja, hotel prenesti tozadevno kompetenco slovenskega poverjenišča za socialno skrb v Belgrad? To je bil demokratski voditelj dr. Vekoslav Kukovec. Kdo je branil v tistem času avtonomne pravice naše dežele? To je bil dr. Andrej Gosar, poverjenik S. L. S.

Kdo je metal naše uradništvo iz služb in ga potom brzotavk iz Belgrada brez vzroka nasilno premeščal? To je storil za časa črnomeljke afere zaščiteni uradništva dr. Žerjav. Kdo je tedaj branil uradništvo proti nasilnemu centralističnemu sistemu? To je bila edina Slovenska ljudska stranka.

Kdo je kratkomalo izjavil, da »ne rabimo posebne Slovenije«? To je bil predsednik demokratske stranke dr. Vekoslav Kukovec!

Kdo more potemtakem verovati v av-

tonomistični program demokratov? Nihče na celem Slovenskem.

Zato bo treba stranko lazi - avtonomistov in lazi - demokratov ter njenih samostojnih in »socialnih« zaveznikov 28. novembra poraziti. V boj za samoupravo Slovenije!

Iz naše Koroške.

Vzeli so nam Koroško, a Koroška je naša kakor je n. pr. Tirolska razen Trentina nemška, in zato je ne moremo pozabiti in se ji ne moremo odpovedati nikdar.

Vzeli so nam mater in nam dali zopet mačeho.

Vzeli so nam domovino.

V Celovcu baje mislijo Nemci izdajati za Slovence list »Naša domovina«. Urednik naj bi bil, kakor se govori, Jože Fajnik iz Sveč, narodni odpadnik. Kmečka žena pa mi je pravila: Odkar smo zopet pod Nemci, se mi zdi vse tuje, in če bi morala iti iz ročne vasi, bi jo zapustila kot tuj kraj. Tuj kraj je za nas rodna zemlja pod tujim jarmom.

Nemci in odpadniki nas zmerjajo in nas gonijo čez Ljubelj in skozi tunel. »Hörst über den Loibl, smuk skozi luknjo, fui Teufel Cusen, Serben« itd. vpijejo nad nami, »ali se zelo joče Jugoslavija pod klopjo«, nam kričijo ponoči na okna.

V Celovcu prepevajo naše ljudi, Maršičke, ki si ga doma ne upajo tepsti, poiščejo v Celovcu in ga prepevajo. Imajo posebne ljudi za prepevanje in na dano znamenje se vržejo nad žrtev. N. pr. eden reče: ta je tudi eden istih, ki so nas na Bistrici opljuvali, ali kaj drugega, in že plačajo nanj, ne meneč se za to, da dotični ni na Bistrici bil ni. Pred kratkim so enega tako pretepli, da je tri dni ležal, predno je mogel nazaj domov. Dva našinca so napadli v bližini Celovca in ju z žilovkami tako pretepli po glavi in po životu, da je bil eden ves v krvi in je moral iskati zdravniško pomoč. Ze so se piprjavljali, da ju zakoljejo z noži in samo razsodnosti enega izmed razbojnikov se imata zahvaliti, da sta očinila življenje.

Eden izmed pretepačev se je hvalil v Celovcu: Ravno smo »na« pretepli, sodček piva smo dobili zato, »ali jih imate še veliko zunaj (na deželi) za preteple?« Mnogi naši ljudje si ne upajo v Celovec. Res je še tu komisija, pa kaj more pomagati komisija, če te pretepejo poznani ljudje in se celovška policija že drži v primerni oddaljenosti, da pretepači vedno lahko odidejo brez kazni.

Te dni je eden naših dobil grozljivo pismo, da če pride v Celovec, ga bodo peljali h konjederu.

Somišljeniki!

Somišljenice!

Slovenska Ljudska Stranka za Ljubljano priredi v nedeljo dne 21. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona«

volivni shod.

Dnevni red: Političen položaj (poročila posl. Smodej). 2. Govori kandidatov S. L. S. za Ljubljano. 3. Slučajnosti.

Pridite vsi in vse na ta shod. Vsak somišljenik in vsaka somišljenica naj se zaveda dolžnosti! V nedeljo ob pol 11. uri v »Union« na shod S. L. S.

Slovenski trafikant je šel v Celovec po tobak. »Za Slovence nimamo tobaka,« so mu odgovorili. Slovenci so prišli po moko. »Za Slovence nimamo moke,« so jih nagnali. In neki uradnik v Celovcu je rekel: »Mi vas bomo tako sovražili in vam nasprotovali, da boste sami šli v Jugoslavijo. Ne bomo se brigali za nikake predpise (ne od nemške vlade, ne od komisije), da moramo priznati Slovincem.«

»Man lebt nicht nur von Brod, sondern auch von der Freiheit,« je rekel Nemec Lora na shodu v Borovljah. Za nas Slovence v Avstriji ni prostosti, kruha pa ima še sama zase premalo.

Slovenka je prišla v Celovec po podporo po možu, ki ga je izgubila med vojsko. Pa so jo nahrulili, zakaj je vzela od »Serbov« (t. j. od Jugoslovancev) podporo, naj gre še po podporo k »Serbom«, če je za »Serbe« glasovala, in da so vsi izdajalci domovine, Vaterlandsverräterer, kateri so glasovali za Jugoslavijo.

Povsod je polno nemških orožnikov. Do zdaj se zadržijo še korektno.

Slovence domačine odpustčajo iz službe, če so delali za Jugoslavijo, celo pismo- noše so odslovili in četudi so že desetletja vestno in natančno na Koroškem izvrševali svojo službo. Odstavili so slovenske župane, ne samo gerente, ampak tudi postavno izvoljene in so postavili svoje pri- staše.

Slovincem so vzeli prodajo tobaka.

Povsod prirejajo tako imenovane »Siegesfeier«, kjer pijejo, jedo in rajajo. Ponekod imajo tudi shode in zahvalne maše.

Ko so odšli jugoslovanski orožniki, so »pokopavali« Jugoslavijo. Obkleli so se v duhovniško pogrebno obleko, nosili so rakev od hiše do hiše, kjer so vedeli, da so Slovenci, in norčevaje opravljali pogrebne

LISTEK.

Izidor Cankar: Obiski.

Nova knjižnica 5. Izdala »Nova založba« v Ljubljani. — Obiske bi lahko imenovali s tujko, ki se je že precej udomačila pri nas, tudi intervjuje. So to po večini razgovori med obiskovalcem in umetnikom, katerega je želel tem potom seznaniti z občinstvom. V politiki so taki obiski-intervjuvi nekaj navadnega, v umetniškem svetu sicer tudi, a pri nas so bili takrat novost in to v gotovi meri celo nekoliko drzna novost. Spominjam se, da so se nekateri celo razburjali radi njih, kakor so se pred meseci razburjali radi objave pisma iz Ivana Cankarja. In vendar nam ta pisma niso prinesla ničesar bistveno novega, če primerjamo njihov rezultat s sliko, ki nam jo o I. Cankarju prodajajo »Obiski«, celo v tisti toliki grajni »surovosti« tona se ne razlikujejo prav nič. »Slog je človek,« je opravičeno zopet tudi tu in posebno pri I. Cankarju. Kjer ga zagrabijo, od katere strani ga pogledaš, po kateri poti se mu približaš — preko pisma, ali preko spisov samih ali preko tega »obiska« — vedno ti kaže isto sliko, in to spoznanje je važno in poučno, pa tudi najboljše opravičilo za Izidorjevo metodo. Tista leta, ko so obiski nastajali, in ko jih je vse, kar je res izobraženega pri nas, po-

sežno pa mladina vseh šol, ki je toliko odrasla, da se je že mogla zanimati za vprašanja umetnosti, željno pričakovala in prebirala, so za nami, skoro bi rekli, daleč za nami; kajti vsi čutimo, da je to sicer res početek sedanjega nove dobe naše kulture, a kljub temu že preteklost in to prav prava globoka preteklost, od katere nas deli prepoved svetovne vojne — močnega poroda novih dni, novih misli in novih ljudi. In vendar je komaj 10 let od takrat! Med jesenjo 1910 in jesenjo 1911 so nastali ti obiski; samo dva je privzel, lansko leto, da sliko, ki jo knjiga podaja, bolj izpopolni. — Kako je izbral? Prvi je izbral edino med živimi in med temi najvišje vrhove. Lep kos zgodovine nam veje nasproti s teh listov, deloma ljudje na robu groba, med živimi skoro bi dejal, da mrtvi (Anton Foerster, dr. Ivan Tavčar in čeprav takrat še živeči Anton Verovšek). Lep kos zgodovine podajajo ti razgovori, in pogosto zelo poučne zgodovine, ki je mutatis mutandis naša preteklost, čas, v katerem so nastajali »obiski«, deloma pa pravi najnovejša doba, ko se zgražajo priznani umetniki in znanstveniki sedanjosti nad »predznanostjo« in »norostjo« Ant. Podbevška in Marija Kogoj. Potem lep kos takratne sedanjosti, močje v polnem razcvitu svojih moči (F. S. Finžgar, Matija Jama, dr. Gojmir Krek, Ksaver Meško, Silvin Sardenko), poleg teh korajžni borilci za svoj umetniški nazor in za samostojno

našo umetniško kulturo (Iv. Cankar, Jakopič Rihard, Lajovic Anton, Zupancič Oton). I. Cankar, Jakopič, Zupancič tvorijo podlago novih smeri in novih potov — naši umetnosti, deloma nehoti po nujnosti razvojnega zakona, deloma hote kot ljudje, ki z razumevanjem podpirajo nove smeri, kjer so se prepirali o talentu in resnosti umetniškega talenta. In kakor je nekaj Jakopič pisal domov iz Monakovega, bi lahko tudi še danes mlad po samostojnem izrazu, ki mu je notranja potreba, stremel slovenski umetnik, ki se je razvijal kje v zatišju najnovejšega slovenskega kulturnega centra Novega mesta (kakor smo zadnji čas čitali ironično opazko v »Jugoslaviji«) in ki bi zašel v široki svet kam, kamor mu brani danes toliko zaprek vse vrste: »Videl sem nekega X, ki je že dosegel, kar hočeva midva«. Pa citajte n. pr. mesto v razgovoru z A. Foersterjem, kjer pripoveduje o svojem boju za zboljšanje cerkvenega petja pred več kot pol stoletja. Nil novi sub sole! Vedno staro, stari večni novi problemi, ki se porajajo, periodično v novih oblikah in od novih hotenj nikdar umirjenega duha gnani. V zakotjih, v cukarnah, v ubožnih študentovskih stanovanjih je padlo od nekega seme v mlado sprejemljivo dušo, vzklilo in rodilo sadove, če je našlo taleniranega nosilca, ki se je brezobzirno uveljavljal. Ozračje se nasiti hotenja po novem, po globljem, po primernejšem — odkod, kdaj? Ni filozofa, ki bi

na to mogel z matematično točnostjo odgovoriti, kajti skrivnost je v tem, da duhu ni zaprek in veje, kjerkoli hoče.

Mnogo zgodovine, naše domače zgodovine je v teh »Obiskih« in mnogo sedanjosti je vjel pisatelj v trenutne skice svojih obiskov — utisov. Kajti Izidor Cankar ni samo objektivni kronist, on je tudi spreten pisatelj, umetnik, ki zna s par potezami povedati mnogo več, kakor se na prvi pogled vidi, k čemer se pridruži večina skoro bi dejal otroško-naivna (vsaj navidezno!) nagajivost. Klasično so slikani vsak v svojem mišljenju I. Cankar, Fr. S. Finžgar, Ksaver Meško, Silvin Sardenko in več ali manj vsi drugi. To so literarni portreti neprecenljive vrednosti za bodočnost, postavi ti vsakega takega kot je ter ti ga oriše s par potezami, a še mnogo bolj z njegovimi lastnimi besedami; vprašanja, navidez nedolžna, soprosmišljena, določenemu smotru služba. Slog je človek! Vsak izmed obiskanih se je označil sam; a tudi pisatelju ni ostalo prizaneseno, tudi zanj velja ta resnica, tudi sebe ni zatajil, tudi njegova osebnost zveni ob teh tu nanizanih; in kako lepo si stojita nasproti rajni Ivan in včasih malo trmasti I. S. n. pr. na str. 6.

Ivan: »Ti, ali hočeš biti neskončno uljuden?«

Iso: »Ne.«

Ivan: »Samo enkrat bodi!«

Iso: »No?«

Volivci! Za volitve Vam oblasti ne bodo dostavile nobenih legitimacij. Pridite na volišče vsi, ki ste nad 21 let stari. Prinesite seboj kot legitimacijo: krstni list ali orožni list ali domovinski list ali poličsko oziroma občinsko potrdilo itd. Spustite kroglico v Ljubljani v drugo, na ostalem Kranjskem pa v tretjo skrinjico.

ceremonije. Slednjič so krsto vrgli v Dravo.

Odkar je odšla slovenska pošta, smo samo parkrat dobili slovenske časopise.

Pri nas se sliši samo en glas: Zakaj naši niso zasedli oziroma dali zasesti slovenske Koroške novembra 1918, ko bi bili to lahko storili brez boja in brez žrtev in bi nam bila prihranjena vsa sedanja žalost in trpljenje? Kakšni može so tedaj sedeli v Narodni vladi?

Napake, ki so se od naše strani gošile, še niso vzrok, da smo plebiscit izgubili. Saj imamo od Nemcev samih priliko slišati besede kakor: »Wir haben gewonnen durch Betrug und Falschheit.« Ta sleparija in goljufija je bila zelo mnogostranska.

Ze med ljudstvom se govori, da je Nemce stal v velikovškem okrajnem glavarstvu vsak glas en tisoč kron. Toliko so izdali za podkupovanje. In koliko šele v blagu! Nič drugače ni bilo v boroveljskem okraju. Samo en slučaj. V Čahorčah v kotmarški občini (Kotmaraves) je bilo vse za Jugoslavijo. V nedeljo jutraj na dan glasovanja pa je prišel nemški učitelj in zdaj gerent v Kotmarivesi Harich in je obljubil vsem odraslim in otrokom celo obleko, če glasujejo za Nemško Avstrijo. In res se je večina prodala in glasovala proti svojemu prepričanju. Ravnotako so na Rečici v isti občini v nedeljo jutraj z nemškimi tisočaki kupovali slovenske glasove. Evo vam Slovencev kot »Stimmvieh«, da se Koroška pridobi za mater Germanijo! In to naj le pošten plebiscit!

Tako glasovanje naj se imenuje »plebiscit«, ljudsko glasovanje, tako glasovanje naj je stvar proste volje, izraz ljudske volje! Na ta način tudi Italijani v Črnigori in Nemci v Gornji Šleziji lahko dobijo plebiscit. Ni ga tako visokega zidu, da ga ne bi preplezal z zlatom obložen osel.

Mi imamo zavest, da so nam Koroško hoteli vzeti. Vsiili so nam plebiscit in ga potem tako izpeljali, da smo ga mi morali izgubiti. Zakaj pa drugje ni bilo glasovanja? Na Goriškem, na južnem Tirolskem, na Sedmograškem, na Slovaškem, med sudetskimi Nemci, v Bukovini, v Traciji, v Dobrudži, v Besarabiji itd.?

Izgubili smo Koroško, Koroška je prišla pod nemško oblast, a Koroška ostane naša last, Koroška je naša. Koroško so nam vzeli po krivici. In prav to upanje, da nepoštenost in krivica ne more trajno »magati«, to prepričanje je naša moč.

Sirota Jerica je našla svojo mater, tudi Koroška bo še našla svojo živo mater Jugoslavijo. Pepelka je bila rešena hudobne mahehe, tudi za tužni Korotan še sije solnce za oblaki. Le kdaj bodo izginili ti oblaki?

Primorci, ne z rodne zemlje!

LDU Trst, 18. novembra. »Edinost« ob-
javlja naslednji poziv: Kot zelo neprijetna posledica pogodbe med Jugoslavijo in Italijo se je pojavilo med našim narodom nekako čudno gibanje, to je nekaka manija (bolezni) izse-
ljevanja. Ponekod na Krasu, na Vipavskem in tudi v Goriški okolici so začeli nekateri kmetje prodajati svoje imetje z namenom, da zapustijo naše lepe kraje in pojdejo s trebuhom za kruhom v Jugoslavijo in bogve kam po svetu. Na deželi so se že pojavili brezvestni mešetarji, ki so prišli loviti v kalno vodo razočaranja med primorskimi Jugoslavlani. Slo-

venski in hrvatski kmetje! Vaša dolžnost nasproti sebi in vašim družinam je, da si dvakrat premislite, predno se odločite, da zapustite svoj rodni dom in se napotite v nove dežele, kjer vas čaka le negotova usoda. Skrajno naivno (otročje) pa je misliti, da pomeni tak nepremišljen korak nekak posnemanja vredni patriotski čin. Ravno narobe je res, da je zapuščenje naše slovenske posesti pravzaprav najkvarnejše protislovensko počelo, posebno pri sedanjih razmerah, ko je krvavo potrebno, da ostanemo vsi, vsak na svojem mestu in s svojo neomajno prisotnostjo na teh tleh dokažemo svojo življensko moč in svojo voljo do življenja. Tako so delali Slovenci od nekdaj in le na ta način so ohranili svojo narodnost tudi v najhujših razmerah, ker so se zavedali, da je njihovo življenje v najtežnji zvezi z njihovo zemljo. Slovenci in Hrvatje, ne prenačite se torej, ne selite se in ostanite v deželi! Le na ta način boste dejanski koristili slovenski stvari, zakaj prvi pogoj za priboritev lepših in boljših pogojev za naš kulturni in gospodarski razvoj v sestavi nove države, kateri nas je prisodila rapalska pogodba, je ta, da ostanemo vsi složni in edini na svoji zemlji in posesti! To velja v prvi vrsti o naših kmetih, ki so tista trdna podlaga, na kateri stoji celokupno življenje in stremenje vsega našega rodu, ki pripada Italiji. Zatorej Jugoslavlani, ne selite se!

Ratifikacija rapalske pogodbe.

LDU Rim, 19. nov. (Brezlično) Parlament je ratificiral rapalsko pogodbo.

Okupacija bolgarskega ozemlja.

LDU Belgrad, 18. nov. (ZNU) Okupacija novih krajev, ki nam jih dodeljuje mirovna pogodba na vzhodu naše države, je izvršena popolnoma ter ima samo še komisija za razmejitev izvršiti svoje posle, nakar se bo vzhodna meja zaznamovala popolnoma definitivno. Vendar pa se že sedaj lahko podajo gotovi podatki o teh krajih, ki jih dobimo na vzhodu. V strumškim okraju smo dobili 875,3 km², v bosiligradskem okraju 802,9 km², v caribrodskem okraju 602,4 km² in v vidinskim okraju 166,4 km². Vsega skupaj dobimo torej od Bolgarske 2447 km². Kakor se vidi, to ozemlje ni posebno veliko. Mnogo večje je ozemlje, ki ga dobi Grčija od Bolgarske. Grčiji je po mirovni pogodbi dodeljenih v Traciji 8177 km², v Pasmakliji pa 346 kvadratnih kilometrov. Skupaj je morala Bolgarska odstopiti Grški 8523 km². Celokupno je Bolgarska izgubila ozemlja 10.970 kvadratnih kilometrov, kar pomenja devetino njenega ozemlja.

Vprašanje grškega prestola.

KRALJ KONSTANTIN NA POVRŠJU.

LDU Pariz, 18. novembra. (Dun. KU) Kralj Konstantin je sprejel sotrduka »Matina«, kateremu je izjavil, da mu ne za-
dostuje izid volitev na Grškem. Za kralja noče biti izvoljen od stranke, ki je sedaj zmagala, marveč od vsega naroda. »Nočem zopet zasedati prestola«, je izjavil, »ne da bi se izvršilo ljudsko glasovanje, pri katerem bi se izkazalo, da me ljudstvo hoče za kralja. Ponosen je na svoj narod, ki misli tako, kakor je mislil sam. Kralj Konstantin je izjavil na-
dalje, da grški narod ni nikdar hotel vojne.

Venizelos, ki nima nobenega srca ter je samo častihlepen, je polvaril vse. Ko je umiral kralj Aleksander, so ostale brzojavke njegovih starišev neodgovorne.

LDU Belgrad, 18. nov. (ZNU) Iz Solu-
na javljajo: Po definitivnih poročilih o ne-
uspehu pri volitvah je ministrski predsed-
nik Venizelos z ladjo odpotoval v Egipt,
kjer je že leta 1915 iskal zatočišče po pre-
piru z bivšim kraljem Konstantinom. Rhal-
isov kabinet je formiran iz vrst opozicije.
Za danes se pričakuje vladna deklaracija.
Zastopnika entente, francoski in angleški
poslanik sta po instrukcijah svojih vlad iz-
javila, da niti Francija, niti Anglija ne bo-
sta pristali na povratek bivšega kralja
Konstantina na grški prestol. To zadržan-
je velesil je vzemirilo vse načelnike opo-
zijskih strank, ki so v vprašanju prestol-
onasledstva različnega mnenja; medtem,
ko Gunaris še nadalje zahteva, da se vrne
Konstantin, so zmerni elementi za princa
Pavla. Končno se je med načelniki opozi-
cije dosegel sporazum in opozicijsko časo-
pisje izjavlja, da se opozicija po koraku
zaveznikov zadovoljuje s povratkom biv-
šega prestolonaslednika Jurija na prestol.
Zmaga rojalistov temelji v glavnem v ne-
zadovoljnosti, ki jo je Venizelosova okoli-
ca širila v narodu s terorjem nad pristaši
Konstantinovega režima.

LDU London, 19. nov. (Wolff) »Daily
Chronicle« meni, da novi položaj na Gr-
škem ni tako resen, da bi bilo vmešavanje
angleške vlade upravičeno. Angleški kabi-
net misli, da naj se smatra novi položaj na
Grškem kot zadeva, ki se tiče grškega na-
roda samega. Šele tedaj, kadar prejme an-
gleška vlada neuradno poročilo, da name-
ravajo spraviti kralja Konstantina na pre-
stol, bi bil nastop angleške vlade potre-
ben. Po mnenju angleške vlade je še časa
dovolj, da se to vprašanje prouči.

LDU Atene, 18. nov. (Brezlično) No-
vi grški kabinet je sestavljen. Predsed-
stvo, zunanje posle in (časno) pravosod-
stvo je prevzel Rhallis.

Napad na razmejitveno komisijo.

LDU Varšava, 18. nov. (PBA) »Ro-
botnik« poroča, da je radi dogodkov na
tešinskem ozemlju ogorčena množica na-
padla češkoslovaško-poljsko komisijo, ki
določa meje pri Frydeku. Ko je došla ob-
mejna straža, jo je množica napadla s ka-
menjem. Straža je nato streljala. Dva čla-
na komisije, poljski in češkoslovaški inžen-
ir, sta bila težko ranjena. En češkoslo-
vaški vojak je bil ubit, več oseb pa je ra-
njenih. V Czantoryju je bila napadena če-
škoslovaška straža. Množica je uničila vse
aparate, zemljevide in akte.

Zveza narodov.

LDU Milan, 18. novembra. (Dun. KU)
»Corriere della Sera« poroča, da bo vojni
minister Bonomi odpotoval v Zenevo, kjer bo
na skupščini zveze narodov zastopal Italijo.

LDU Zeneva, 18. novembra. (Švic. brz.
agent.) Zveza narodov je prejela od angleške
vlade poročilo, da je pripravljena poslati
čete za vzdrževanje reda pri ljudskem gla-
sovanju na ozemlju Vilne. Tudi španska fran-
coska in belgijska vlada so pripravljene, od-
poslati svoje čete v Vilno.

LDU Zeneva, 18. novembra. (Švic. brz.
agent.) Z ozirom na včerajšnji govor lorda
Cecila glede poljsko-litvanskega spora je iz-
javil Paderewski pred svojim odpučovanjem
nekemu časnikarskemu poročevalcu, da bi se
dogodek lahko preprečil. Svet zveze narodov

Volivna skrinjica S. L. S. na Kranjskem je na tretjem mestu. Kandiatno lista je črnotiskana na belem papirju brez rdečega križa. V Ljubljani je skrinjica S. L. S. na drugem mestu.

se bavi s tem vprašanjem in po njegovi raz-
sodbi bo mogoče pravično presojanje.

LDU London, 19. nov. (Wolff) Posla-
nec v spodnji zbornici je omenil pogo-
vor, po katerem Nemčija odlašala pro-
siti za sprejem v zvezo narodov, ker
se boji odklona. Lloyd George je od-
vrnil, da to ni po parlamentu formulirani
vzrok nemške vlade. Njemu tudi ni znano,
da bi bila francoska vlada dala svojemu
zastopniku v Zenevi posebna navodila gle-
de pripustitve Nemčije k zvezi narodov.

LDU Zeneva, 18. novembra. (Švic. brz.
agent.) Na 6 seji skupščine zveze narodov
je bila danes volitev šestih podpredsedni-
kov, ki jih je izvolila skupščina sama. Pri
tem je bil na predlog Titttonija izvoljen
predsednik Motta med ovacijami za čast-
nega predsednika skupščine. Medtem, ko
se je čakalo na izid tajne volitve podpred-
sednikov, je poročal Nansen o delu za vr-
nitev vojnih ujetnikov. Nansen je poročal,
da je bilo doslej okoli 200.000 ujetnikov
poslanih v domovino in da se bodo nadalj-
ni transporti izvršili še pred božičem. Pri-
hodnja seja je jutri.

LDU Zeneva, 18. novembra. (Švic. brz.
agent.) Izid volitev šestih podpredsednikov
je bil nastopen. Iši (Japonska) 32 glasov,
Karnegeek (Holandija) 31 glasov, Pneyrra-
don (Argentinijska) 28 glasov, dr. Beneš (Če-
škoslovaška) 26 glasov, Foster (Kanada)
22 glasov, Octavio (Brazilija) 18 glasov.
Prihodnja seja je jutri.

Nevaren položaj v Indiji.

LDU Amsterdam, 18. nov. (Wolff) Ka-
kor javlja »Allgemeen Handelsblad«, je
dejal minister za Indijo Montague, da je
položaj v Indiji skrajno nevaren.

PROTINEMŠKO GIBANJE NA ČESKEM.

LDU Praga, 18. nov. V današnji seji
senata je ministrski predsednik Černý iz-
javil napram zastopnikom vseh klubov se-
nata glede dogodkov v nemškem Aschu,
da so legionarji prevrnili spomenik cesar-
ja Jožefa, nakar se je razvil med njimi ir-
prebivalstvom boj, v katerem sta bili dve
osebi ubiti, 15 pa ranjenih. Kljub vsemu
trudu se ni posrečilo, preprečiti namere
garnizije v Aschu, da ne bi prevrnili Jože-
fovega spomenika. Obžalovanja vredni do-
godki se bodo samoposebi umevno natanč-
no preiskali ter se bo proti krivcem po-
stopalo po zakonu.

LDU Dunaj, 18. nov. »Vidensky Den-
nik« piše: Slušatelji na dunajski visoki šo-
li za poljedelstvo so priredili shod, ki se
ga je udeležil tudi rektor dr. Ostermayer
na katerem so sprejeli soglasno nujer
predlog, naj se iz te visoke šole izključijo
Čehi. Danes in jutri bodo češki slušatelji
izključeni z vseučilišča in trgovske akade-
mije. Te izključitve so utemeljili s praški-
mi dogodki, ki so pa v resnici le pretveza
zakaj že pred toplimi in praškimi do-
godki se je ščuvalo proti češkim šolam na
Dunaju.

LDU Praga, 18. nov. (ČTU) »Pravo Li-
du« poroča: Danes dopoldne je došla l
predsedniku poslanske zbornice deputat-
ja delavskih odborov praških kovinskih
tovaren ter mu izročila spomenico, v ka-
teri se zahteva brezpogojno postopanje
proti vsem, ki bi hoteli motiti parlamen-
tarno delo. Republika je dolžna obnoviti
mir in red, ker ogrožajo sedanji dogodki
gospodarske razmere.

LDU Praga, 18. nov. Danes je vladal v
Pragi popoln mir. Varnostni organi so od-
ločeni, da vzdrže red na vsak način.

Ivan: »Pojdi v kuhinjo po črno kavo.
Reci, da je zame, pa boš že dobil pravo
skodelico.«

Pa še nečesa ne smemo prezreti pri ti
knjigi: Ilustrirana je! Ilustracije so slu-
čajne, kakršno je kdo imel pri roki. Pisa-
telj ni mogel vplivati na njih izbor, in ravo
zato je to tem poučnejša galerija, kul-
turen dokument za bodočnost! Poglejte jih
skoz in malo jih preštudirajte. Kot je slog
v pismu človek, je tembolj zunanost tvoja
kot se izraža v fotografiji, kjer ni šla skozi
medij umetnika, ki pridá svoje hotenje tvoji
slučajnosti, človek, cel kakor si, in ki ga
ne moreš zatajiti in zagladiti, in čem bolj
se trudiš v ti smeri, tem bolj bo stopala
najav tvoja prava notranjost, ki jo hočeš
obvarovati pred zlobnimi pogledi.

To naj zadostuje o knjigi, ki si je sa-
ma najboljšo priporočilo. Frst.

Dogodki v Limpiasu in Slovenski Narod.

V Limpiasu na Španskem se vrše iz-
redni dogodki, ki slone lahko na naravni
podlagi ali pa so drugega izvora. Mnogo
tisoč ljudem se prikazujejo na izredno
realistični umetniki Kristusa na križu v

limpijski cerkvi gibanja, ki napravljajo
vtis, kakor da je podoba oživljena. Dokler
Cerkev ne izreče meritorične sodbe, se ti
pojavi lahko razlagajo kakorkoli. Mogoče
je, da so naravni in da slone na samo-su-
gestiji, povzročeni na eni strani po izredni
življenja-podobnosti umetnine, na drugi po
izvanredno zvišani stopnji religiozne ob-
čutnosti v sedanji dobi, končno pa po vpli-
vu enega na drugo in po sugestiji posa-
meznikov na vse ter vseh na posameznika.
Na vsak način so taki pojavi jako pogosti v
časih izredne napetosti religiozne ču-
stovanja in v tem oziru ne zaslužijo samo
zanimanja, ampak imajo veliko ceno. Sve-
tovna vojska je zbudila mogočne verske
sile, težnjo po nadnaravnem in to se jav-
lja tako v najmodernejši katoliški litera-
turi Francije kakor v dogodkih v špan-
skem mestecu. Vlogo, ki jo bo igralo to
ojačenje religioznega čustvovanja v ce-
lem svetu, bomo pa šele v bližnji prihod-
nosti opazovali.

Mi radi verujemo, da liberalnemu ča-
sopisju to ni prav, ker vsako tako razpo-
loženje človeštva je živ dokaz proti plit-
vemu racionalizmu, ki je duša in življenje
liberalizma. Da pa so taki pojavi lahko
višjega izvora, tudi ne more nobena filo-
zofija ovreči, če se prizna sploh kakšno
nadnaravno načelo v univerzumu. O tem

pa se z »Narodom« čisto gotovo ne bomo
prepirali niti spada to v politično glasilu.
Nam ni nič mar, ako se naš liberalizem ne
more povzpeli nad svetovno naziranje an-
gleških deistov 18. stoletja, odločno se pa
zavarujemo, da bi »Slovenski Narod« da-
jal nam predpise, smemo-li mi pisati o ta-
kih dogodkih, kakor so limpijski, naj so
potem naravni ali ne in naj je čeltni re-
ferat napisal A. C. ali Č. A. V dotičnem
referatu se glede teh dogodkov ne iz-
reka nobena sodba in se prepustča
seveda poklicani oblasti o njih soditi. Če
pa je članek izrekel mnenje, da bo božja
pot ostala, naj se čudeži potrdijo ali ne,
potem je to stvar, ki se tiče katoliškega
sveta, ne pa »Slovenskega Naroda«. V Lim-
piasu se ne vrši ničesar, kar bi bilo količ-
kak podobno na našaš uprizorjeno golju-
fijo ali pa na špekulacijo s pobožnimi ču-
stvi, marveč je videti, da je vse nastalo
spontano, nepričakovano in z elemen-
tarno silo, kakor je to bilo že večkrat, ilu-
zija gibanja (ako so pojavi natorni) pa spr-
čo realističnosti podobne predpostavljamo
možnost avtosugestije v subjektivno raz-
položeni opazovalcih, ne pa nujno meha-
nično sleparijo. Zato nadaljevanje božje
poti ne bi bilo nič protimaterialnega, tem-
manj, ker gre pri cel stvari bolj za izpre-
obrnjen povodov teh pojavov — ozi-

roma, kar je še točneje — za kompleks
najraznovrstnejših psiholoških pojavov z
eminentno blagodejnim učinkom — pre-
tresenjem duše in konverzijami. Kdor se
vglablja v slične pojave po celem sodob-
nem človeštvu od Kamčatke do Aljaske,
se mu to ne bo zdelo nič čudnega. Raz-
glablja o tem zato ne more biti prepove-
dano ne »Slovincu« ne »Revue de deux
Mondes«, pa tudi ne »Narodu« — neokus-
no pa je, če se zategadelj napada naš list,
kakor da bi on sploh o tem ne smel poro-
čati. Kakšno stališče pa je to? Gotovo ne
stališče »širokega svetovnega obzorja«,
katerega »Narod« zdaj pri nas pogreša,
ampak stališče liberalno-buržoazne borni-
ranosti.

Za mentaliteto »Naroda« je seveda
vse »praznovrststvo« in »topo terciarstvo«,
kar je količak v zvezi z religioznimi po-
javi. To pa ne vsled »kulturnosti«, ki jo
»Narod« pri tej priliki poudarja, ampak
prosto vsled načelnega nasprotja do vse-
ga, kar sega preko pet čutov ali pa je v
zvezi s pojavi religioznega življenja in
vstvarjanja. Zelo naivno od liberalnega
časopisja pa je, če ono meni, da bomo mi
iz ozirov na to mentaliteto prenehali ba-
viti se s takimi problemi. Tega od nas ne
bo doživelo.

LDU Brno, 18. novembra. (Dun. KU) Danes zvečer je došlo do velikih protinemških demonstracij. Čehi so poškodovali nemške hiše. Množica je šla pred uredništvo lista »Tagesbote«, kjer je deputacija demonstrantov odšla v uredništvo. Po daljšem pregovarjanju je dobil list dovoljenje, da sme jutri iziti pod pogojem, da ne bo priobčil nobenih hujšajočih člankov.

LDU Praga, 18. nov. (Dun. KU) »Tribuna« poroča iz Ascha, da je ponoči došlo do velikih izgrediv. Ko so legijonarji prevrgli spomenik cesarja Jožefa, se je razvil med njimi in prebivalstvom boj, v katerem so bile tri osebe ustreljene, 15 pa jih je bilo težko ranjenih. Kakor poročajo, »Narodni Listy«, se je streljalo na obeh straneh. Najprej so našli 1 mrtvega in 20 ranjenih. Tekom dopoldneva sta umrli dve težko ranjeni osebi. Spomenik je prebivalstvo še tekom noči postavilo na staro mesto.

LDU Praga, 18. novembra. (Dun. KU) Lista »Prager Tagblatt« in »Bohemia« še nista izšla.

LDU Praga, 18. nov. (Dun. KU) Politične demonstracije v Pragi so pojenjale. Tekom dneva ni došlo do nobenih novih izgrediv. Nemški listi doslej še niso izšli. V nemškem gledališču igrajo še nadalje Čehi, a tudi v Novem nemškem gledališču bo bržkone še izostala današnja predstava. »Čaško Slovo« poroča, da je odločeno, da ostane nemško gledališče trajno v čeških rokah.

POGAJANJA V RIGI.

LDU Riga, 17. novembra. (Orient) V torek bo prva javna seja mirovne konference. Na dnevnem redu je izmenjava poblastil. V nedeljo je bil drugi pripravljani sestanek. Obravnavalo se je vprašanje strogega ravnanja po premirju in dosegel se je sporazum glede dobave sladkorja. 70 % sladkorja v Voliniji je namenjeno za Poljsko.

LDU Riga, 17. novembra. (Orient) Poljska mirovna delegacija v Rigi je iz ve-

redostojnega vira prejela vest, da boljše-ki v Smolensku organizirajo armado, v katero siloma uvrščajo takomenovane prostovoljce, ujete poljske vojaške. Ujetniki vstopajo v to vojsko v nadi, da jim ne bo treba več tako stradati kakor v ujetništvu. Tako sestavljene oddelke imenujejo poljsko revolucionarno vojsko. Zapoveduje ji častnik bivše carske vojske Longweis, jud. Poljska delegacija je protestirala proti temu pri ruski delegaciji, opirajoč se na drugi člen premirja, ki prepoveduje sestavo takih prostovoljskih oddelkov.

PODONAVSKE KONFERENCE NE BO.

LDU Praga, 18. nov. Minister za Slovaško dr. Murica je izjavil sotrudniku »Narodnih Listov«, da se gospodarska konferenca podonavskih držav, ki je bila napovedana za četrtek decembra, ne bo vršila, ker so se izkazali ugovori proti tej konferenci kot utemeljeni.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA NA TIROL-SKEM.

LDU Inomost, 19. nov. (Dun. KU) Da bi preprečilo tekmovalno streljanje deželne brambe in prihod gostov, je socialno-demokratsko delavstvo državne in južne železnice (do Brennerja) ustavilo delo, tako da je na vseh železniških progah na Tirolskem od noči ob 24. ukinjen vsak osebni in blagovni promet. Snočnja izdaja lista »Alpenland« naglašja, da se drugi železničarji ne strinjajo s stavko.

LDU Inomost, 19. nov. (Dun. KU) Tekmovalno streljanje tirolskih domobrancev se je davi pričelo nemoteno ob gori Isel. — Po vsej deželi je železniški promet ustavljen. Začasno ni mogoče nobena zveza na železnicah. Luksusni vlak, ki se je odpeljal včeraj z Dunaja proti Parizu, ni došel v Inomost. Najbrže se je ustavil na Solnograškem. V Landecku stoji garnitura posebnega vlaka, namenjena za prevoz plebiscitne komisije na Koroškem, na potu iz Ostendeja proti Celovcu.

Rekel je, da širi izobrazbo, na kar se mu je odgovorilo, da širi zdrabo po Trziču in sedaj tudi tu pri nas. Fantje in moške so se naveličali poslušati Lajovica, ki je s socialistično družbo z žalostnim uspehom odkorakal. Uvideli so, da na kmetih ni prostora za socialistične hujškarje.

Noben volivec ne sme na dan volitve ostati doma!

Vsi na volišče!

Politične novice.

— Udanostna izjava prekmurskih županov. Povodom ratifikacije trianonske mirovne pogodbe je predsednik deželne vlade dr. Brejc poslal ministrskemu predsedniku dr. V-sniču nastopno brzojavko: »Gospod predsednik ministrskega sveta dr. Milenko Vesnić Belgrad. Zveza županov za gornje Prekmurje in dolnjelendavski okraj mi je s posebno brzojavko sporočila izraz veselja, da je ogrska vlada ratificirala mirovno pogodbo in s tem priznala osvoboditev prekmurskih Slovencev. Zveza županov prosi, da se ob tej priliki predloži pred Najvišji prestol Njegovega Velikanstva kralja Petra I. njeni izrazi vdčnosti in zahvale za osvobodjenje. Čast mi je gospoda ministrskega predsednika o tem obvestiti in prositi, da blagovoli izraze Vdanosti in zahvalo sporočiti na najvišje mesto. Predsednik deželne vlade dr. Brejc.«

— Proklamacija prebivalcem plebiscitnega ozemlja. Koroška plebiscitna komisija je pred svojim odhodom iz Celovca izdala 18. t. m. sledeči razglas: »Pri plebiscitu, ki se je vršil dne 10. oktobra 1920 v smislu določb člena 50. mirovne pogodbe Saint-Germainske, je pas I. celovškega ozemlja izrekel z večino glasov svojo voljo, da se združi z avstrijsko državo. Isti člen pa določa, da v tem primeru vse celovško ozemlje ostane končno pod Avstrijsko državno oblastjo. Z ozirom na to podpisani predsednik in člani Medzavezniške Plebiscitne Komisije, potem ko smo se prepričali, da je zagotovljena vpostavitve Avstrijske državne oblasti in uprave, izjavljamo, da je z današnjim dnem končno naše poslanstvo in da odslej uprava obeh pasov plebiscitnega ozemlja preide v polni meri na zakonito postavljena oblastva Avstrijske Republike. Ko pa po izvršeni nalogi izročamo upravo Avstrijski vladi, hočemo s posebnim in slovesnim poudarkom opozoriti na določbe Saint-Germainske mirovne pogodbe, ki se tičejo zaščite narodnih manjšin pod jamstvom Zveze Narodov, nadalje državljanstva, in posebno člena 92, ki ustanavlja, da se ne sme nobenega prebivalca ozemlja bivše Avstro-ogrske monarhije vznemirjati ali nadlegovati, zaradi njegovega političnega zadržanja po izbruhu vojne. Avstrijska in Koroška vlada sta po svojem zastopniku pri Medzavezniški Plebiscitni Komisiji v javnem razglasu formalno izjavili, da sprejmeta načela, ki so podlaga teh določb ter da sta pripravljena držati se jih. Avstrijski delegat pa s tem ponavljajo že dana zagotovila. Mi odlagamo oblast, ki nam je bila po mirovni pogodbi poverjena ter trdno upamo in smo uverjeni, da bosta prebivalcem celovškega ozemlja zagotovljena mir in sloga, ki sta pogoj za njih napredek in blagostanje v bodočnosti, ako se bodo omenjena načela pravično in velikodušno uporabljala. (Slede samonemški podpisi članov komisije).

— »Koroške kupčije«. Naša stranka stoji tako trdno, njeni pristaši so tako odločni za izvrševanje njenega programa, da gredo s pogumom v volivni boj. Nasprotniki je postalo strah. Zato se zatekajo k praznim in neumnim izmišljotinam. Tako so si izmislili in spravili v javnost očitek, da je dr. Korošec z jajčo kupčijo zaslužil milijone in da si je kupil graščino v Slivnici pri Mariboru. Seveda dr. Korošec ni niti enega jajca prodal in ima važnejše in nujeješe posle, kakor so kupčije z jajci. Ker liberalci, zlasti mariborski »Tabbor«, ne neha jo širiti laži, je dr. Korošec v Mariboru obljubil izročiti ves skupiček iz jajčje kupčije tistemu, ki mu jo dokaže. Ravnotako je obljubil takoj podariti graščino vsakemu, ki mu dokaže, da jo ima. Na noge, verižniki in socialistični obrekovalci!

— Demokratična zajednica ali tri mačke v žaklju. »Republika« izprašuje demokratom vest in izvaja: Prvi greh demokratične zajednice je bil, da je iz vladohlepija združila v sebi tri nasprotnosti, s čimer več ali manj obtežene stare stranke. Iz te grešne zveze se je rodil nato greh na greh. Demokrati so hoteli vreči radikalce, toda namesto da bi bili to skušali storiti s pomočjo naroda, so hoteli to doseči s prilozovanjem in klečepastvom na zgoraj — hoteli so radikalce enostavno izpodjesti kakor nevoščljiva služkinja svojo tovarišico. Odkar imajo moč v rokah, so uvedli v upravo najčrnejšo reakcijo. Njihov politični minister se je proslavil z najreakcionarnejšimi odredbami, ki so kdaj bile izdane od reakcionarnih režimov. Demokrati so razbili legalne občinske uprave, izdali

naredbo o redu in radu, izdali nakazno in nasilniško naredbo za udušitev volivne svobode. In tako dalje — sam greh na greh. Vsi ti grehi se po naravnem zakonu maščujejo neposredno na grešnikih samih. V demokratiški zajednici vihrata borba in razdor do srede drobovja. Dočim gredo radikalci, ki so jih hoteli demokrati ugonobiti, edini in močni v volivni boj, pa demokratična zajednica niti v enem volivnem okrožju ne gre na volitve z enotno kandidatno listo, ampak se povsodi cepi na dvoje in troje. To je prokletstvo, ki je moralo priti. Demokratiška stranka predstavlja danes strašno medsebojno borbo treh mačk, ki so zavezane v vrečo vržene v vodo. Tu je odveč vsak kamen: mačke se bodo neizbežno razmesarile same med seboj s svojimi lastnimi kremplji in zobmi.

Če ne greš volit, pomagaj nasprotniku do zmage!

Dnevne novice.

— Umrli je v Kamniku dne 18. t. m. ponoči č. g. Nikolaj Križaj, župnik v p., v starosti 75 let. Pogreb bo danes v soboto ob 3. uri popoldne. Naj počiva v miru!

— Begunec! Ker traja rok za kreditiranje vozarine le do konca tega leta in je sedaj poslovanje vidiranja potnih listin zelo dolgotrajno, se pozivljajo oni begunci, ki se mislijo vrniti do konca leta, da se javijo takoj radi propustnice pri politični oblasti svojega bivališča (v Ljubljani policijsko ravnanje), ki jim izda propustnico. Oblasti, ki izdajo propustnice, vpslojejo le te skupno podpisane uradu, ki bo ukrenil potrebno glede pravočasnega vidiranja od strani italijanske delegacije.

— Boj za očenaš. V sredo zvečer se je vršil v Križah pri Trziču velik protestni shod, katerega je sklical zastopnik staršev J. Sitar proti terorizmu višjega šolskega sveta, ki skuša preko sklepov občine in krajnega šol. sveta razširiti tukajšnjo šolo. Obvestilo višjega šol. sveta, da pošilja k nam zopet novo učiteljico, je nabito polna dvorana z velikanskim ogorčenjem zavrnila. Tu ne gre za boj proti šolstvu, ki se mora kot najvažnejše kulturno sredstvo pospeševati seveda po finančnih močeh. Poglejmo! Učiteljica Mlakar, proti kateri se osebno ne moremo pritožiti, je bila nastavljena v začetku leta v Podstenicah pri Toplicah, kjer ni nobene učiteljske moči. Pa v Križah pri Trziču je bolj fletno in železnica zraven. Ker so do sedaj z adostoval v Križah tri učne moči, je bilo treba seveda razširiti šolo, ker je kajpada v Križah za učiteljsko moč večja komoditeta kakor v kakem osamljenem kraju. Novomeški glavar je pa potem prosil g. Lobeta, žup. upr. v Poljanah, kjer tudi že od maja ni nobenega učitelja, da naj prevzame šolo v Podstenicah »radi pomanjkanja učiteljskih moči. Na eni strani vsiljujete proti volji ljudstva nove moči, na drugi pa pustite nekatere šole prazne! To ni prav! Nadalje je protestni shod z nepopisnim navdušenjem vzel na znanje resolucijo, da se takoj prične v šoli moliti očenaš. Ako se tej upravičeni zahtevi ne bi takoj ugodilo, bo odgovoren za posledice višji šolski svet. Tozadevne resolucije so se odposlale na pristojna mesta. Izvolil se je še odbor 13 moč, katere je ljudstvo brez razlike strank pooblastilo, da izvedejo upravičene zahteve ljudstva in se upostavi zopet normalni red. Ti demokratični poizkusi liberalnih učiteljev so odprli našim ljudem oči, da bodo 28. t. m. šli v boj proti laždemokratom.

— Rajhenburg. Razcerkvenenje po sokolskem receptu se tukaj vrši s tem, da imajo šolarji mesto nedeljske službe božje nemščino in pa da se je odpravil stari pozdrav: »Hvaljen Jezus!«

— Iz Komende nam pišejo: Pri nas se neki nervozni tujec, sicer pa znani »resnicoljub«, vtika v vse, k čemur še ni nikoli prispeval z drugim kot z lažmi. Po liberalnih listih laže o neki pridigi, kakršne nikoli ni bilo, o gozdu, čigar posestnica tukajšnja hiralnica nikoli ni bila, o izdatkih, katerih hiralnica ni trpela. Na vse pretege kliče razne oblasti na pomoč. Skrbni ga že leto dni ustanovna glavnica, češ, kaj bo, če ne bi bilo močede kakega mojega dninarja, oziroma begunca zastoj noter oddati. Da vživajo špitalarji fiziološki, drugi pa teletino, je moral posneti pač le iz — gnojnice; iz mesarskih računov ni mogel ne on, ne njegova slabša polovica. Pa bi se bil podpisal, obrekljivec grdi, če imaš pogum se tako lagati!

— Ježica. V nedeljo 21. t. m. ob pol 3. uri popoldne se vrši v prostorih društvenega doma na Ježici volivni shod SLS. za ves volivni okoliš, t. j. za občine Ježica, Črnuče in Podgorica. Govorita poslanec Smodej in stavbenik Ogrin. Somišljeniki, pridite vsi, da gremo kakor en mož v boj za ljudske pravice; zmaga mora biti naša!

— Šmarje. Pevski zbor Kat. slov. izobraževalnega društva v Šmarju priredi v nedeljo 21. t. m. koncert s sledečim spore-

Za autonomijo, enakopravnost in socialno pravičnost!

Shodi dr. Korošca.

Maribor, 19. novembra. Volivni shod v Dravogradu je bil dobro obiskan. Zborovalci so ministra dr. Korošca navdušeno pozdravljali. Na shodu so govorili dr. Korošec, dr. Hohnjec in Steblovnik. Zborovalci so njihova izvajanja soglasno odobrvali.

Shod v Nazaju v Zg. Savinjski dolini je bil velikanska manifestacija za SLS. Zborovalci niso imeli prostora v obširnih prostorih g. Turnška in so se morali razdeliti na dve zborovališči, v dvorani in na prostem. Zastopniki občine Solčava so na shodu izročili ministru diplomu častnega občana.

!Vse smo mi naredili.

»Jutro« je objavilo članek »JDS in prosveta«, ki naj bi delal razpoloženje za volitve. Naštevava vse, kar se je na šolskem polju napravilo v Jugoslaviji za Slovenijo. In refren je po vsakem odstavku: Vse to se je zahvaliti Jugoslov. demokratiški stranki. Da se »Jutrove« trditve kregajo z resnico, kaj to de, saj ni prvič in ne bo zadnjič. Ves parlament je n. pr. soglasno sprejel učiteljski zakon. O slovenskem vseučilišču naj bi slovenski demokratje raje kar molčali, ker to si še ne smejo prištevati v zaslugi, ako niso nastopili že v Belgradu proti slovenski univerzi v Ljubljani, ki bi je brez Jugoslov. kluba nikdar ne bilo. Ako smo imeli pred prevratom samo dve meščanski šoli, sedaj pa jih imamo 21, je to zasluga g. dr. Verstovška, kakor tudi glede ostalega šolstva. Naravnost izboren dovtip je pa napravilo »Jutro« z najnovejšo novico: V štajerskem deželnem zboru smo morali obstruirati šest let, da smo izvojevali kot edini uspeh — kmetijsko šolo v Št. Jurju ob južni železnici. Da, da, obstruirati smo morali, pa ne demokrati, ampak deželni poslanci SLS, dr. Kukovec je pa padel tedaj slovenskim poslancem v hrbet! Če smatra »Jutro« ves svoj članek v tem smislu: »Smo naredili, namreč SLS, potem ima prav!«

Stara pesem.

»Demokratiško« časopisje nima nobenega programa, da bi moglo z njim zmagovito izvojevati volivni boj. Cesar slovensko ljudstvo najodločnejše zahteva, namreč resnično, demokratično in pravično autonomijo, mu JDS ne more dati, ker je to stranka najhujših centralistov, ki le zdaj tik pred volitvami ponuja naivnim ljudem nekako potvorbo avtonomije. Po končanih volitvah bo JDS še to »avtonomijo« vrgla pod mizo in v konstituantni zagovarjala centralizem Pribečevića. Kar se tiče socialnega vprašanja, od stranke, ki kandidira v konstituantno največje reakcionarje na socialnem polju, tudi ni nič pričakovati. Zato popolnoma razumemo JDS, da meče med brave svojega časopisja gesla, ki naj odvrnejo pozornost ljudstva od glav-

nega vprašanja: Avtonomija ali centralizem? Demokratična ustava ali prikriti absolutizem? Ljudska vojska ali militarizem? Socialna postavodaja ali »red in rad«. — Zato »Jutro« in »Narod« vlečeta na dan vso mogočo in nemogočo staro šaro: papeže, božja pta, odpustke, da budita antiklerikalne nagone. Mi se pravzaprav čudimo, kako morejo JDS-ari misliti, da bodo s tem javnost na svojo stran spravili. Ljudje so to že davnej preživeli, kakor se tudi ne bo našel noben pameten človek, ki bi kaj dal na napade liberalnega časopisja na našo stranko. Tako n. pr. včerajšnji »Narod« skuša kovati kapital iz tega, da mariborska »Straža« obsoja separatizem. »Straža« stoji na istem stališču kot vsa SLS, ki se skupno s Hrvatsko Pučko stranko edina dejansko bori z Radičevim separatističnim strujo, s katero se ona nahaja v odločilnem boju in nosi vso težino tega boja! Ta boj SLS proti separatizmu sledi ravno iz njenega avtonomističnega programa, kajti ravno kruti centralizem JDS neguje, podpira in lrepi protidržavni separatizem! To je tudi vzrok vseh naših narodnih nesreč v zadnjem času. Če hočemo ohraniti državo, moramo slovenstvu priboriti ugled in veljavo v tej državi, moramo zadovoljiti življenjske, kulturne in gospodarske potrebe slovenskega ljudstva v tej državi in tako bo naša država močna in edina, da bo mogla kljubovati vsem notranjim in zunanjim vragom!

Nov komunistični agitator.

V četrtek je imel dr. Žerjav volivni shod v Kamniku. Govoril je najprej o državnotvorni demokratiški stranki in izdal parolo: Boj »klerikalizmu«! Pobijal je narodne socialce z edinim argumentom, da glasovi narodnih socialcev slabijo demokrate, vsled česar je odpor demokratov proti »klerikalcem« oslabilen. Pozival je tiste, ki bi hoteli glasovati za narodne socialce, naj glasujejo raje za komuniste. Istočasno se je izjavil, da imajo delavci prevelike plače in trpi raditega industrija. Nit celega dr. Žerjavovega govora je bila: Če tudi vse vrag vzame, samo da »klerikalce« udarimo.

Socialno demokratični shodi v kranjski okolici.

Socialistom se na kmetih slabo godi. Vedno so po svojih časopisih zabavljali čez kmeta, da je kriv draginje in vsega hudega, sedaj ga pa milo prosijo za glasove. V nedeljo dne 14. t. m. so imeli »Cirkus« v Naklem. Prišel je kandidat Bedina iz Trziča na shod. Imel je štiri poslušalce. Fantje in moške so stali zunaj pred gostilno in se smejali, ko jih je Bedina kot v cirkus klical: »Pojte not, pojte not«. Dasi je bil cirkus zastoj, ni nikdo maral iti poslušat to komedijo. — Podobno se je godilo drugemu kandidatu Koširju iz Gozda na Trsteniku. Pripeljal je Antka sam Lajovic, baje ravnatelj meščanske šole v Trziču,

dom: 1. Naša zvezda. (L. Hudovernik.) 2. Vasovalec. (Adamič.) 3. Na straži. 4. nabral sem. 5. Še ena. (Schwab.) 6. Škrjanček. (Laharnar.) 7. Večerna pesem I. (Adamič.) 8. Slovo. 9. Milada. (Ipavec.) 10. Igra kolo... (Anđel.) 11. Planinska roža. (Laharnar.) 12. O, jesenske duge noči. (Anđel.) 13. Dragi je daleko. (Anđel.) 14. Ujetega ptica tožba. (Aljaž.)

— **Tristia ex Siberia.** Te žalostinke iz sibirskega ujetništva, ki jih je napisal dr. Vojislav Mole v času svojega večletnega bivanja v Rusiji ter na dolgi poti okrog sveta domov, je pred kratkim izdala Nova založba v Ljubljani. Nobena slovenska vojna knjiga ne odkriva tako globokega pogleda v peklo trpljenja, obupa, ljubezni, hrepenjenja, razmišljanja, kakor ta pesniška zbirka, nobena zadnjih naših zbirk ne kaže tako tenkega čuta za formo ter tolike gibčnosti jezika in mnogovrstnosti izraza, kakor Moletova »Tristia«. Knjiga se dobiva v Novi založbi, Kongresni trg, po 30 K nevezan in 38 K vezan izvod v izredno lepi opremi.

— **Nove uradne ure.** »Jutro« od 7. novembra je pisalo: Iz Beograda poročajo, da je predsedništvo ministrskega sveta sklenilo, da se uvede obvezno za vse državne uradne ure od 8. do 14. ure. V kolikor zahteva javni red, pa ostane po teh uradih izven uradnih ur v službi državni uradnik. — Danes imamo že 20. novembra, a pri nas o izvedbi te naredbe po uradih, kjer še niso vpeljane ure od 8. do 14. ni duha ne sluha. Ali je bil morda to le volivni manevar »Jutra«? Umetno bi bilo, da se stvar pojasi. — Drž. uradnik.

— **Tržič.** Dne 21. t. m. se vrši izredni občni zbor Splošne org. voj. invalidov v Tržiču ob 10. uri dopoldne v Kino-dvorani. — **Društvo srednješolskih profesorjev** bo imelo v sredo, 1. decembra, izreden občni zbor v risalnici I. drž. gimnazije ob desetih dopoldne z dnevnim redom: 1. Naš gmotni položaj. 2. Slučajnosti. — Vabila podružnicam in zavodom slede. — Odbor.

— **Kdo vrnivši se ujetnikov iz Rusije** ve kaj o Josipu Schweigerju? Doma je iz Vranovci, občina Gradac, pred vojsko je bil več let v Ljubljani. Leta 1916. je bil v Sibiriji v Nikolajevu interniran. Pozneje pa ni bilo dojenega glasu več o njem. — Kdor bi kaj vedel, naj blagovoli sporočiti Antonu Schweigerju, Ljubljana, Deželna vlada, oddelek za kmetijstvo.

— **Invalidski davek.** Kakor opozarja finančna delegacija v Ljubljani, uveljavil se je s finančnim zakonom za l. 1920/21 invalidski davek, ki je namenjen v kritje stroškov za podporo invalidom. Podlaga za odmero tega davka je skupni celoletni predpis na zemljarini, hišnih davkih, prihodnini, prihodnini in deloma dohodnini in plačarini. Do vsote 80 K, ki se predpiše na teh davkih, je plačati 8 K invalidskega davka. Pri višjih predpisih je invalidski davek progresivno višji, ne presega pa nikdar 20 % predpisa na davkih, ki so mu podlaga za odmero. Pobiral se bo od dne 1. januarja 1920. dalje. Davčni zavezanci, ki so za l. 1920 svoje davke že plačali, morajo naknadno plačati še invalidski davek, ki odpade po lestvici čl. 85 fin. min. zakona na že plačane davke. Na to se v lastnem interesu opozarjajo vsi zavezanci z vabilom, da čimprej izpolnijo svojo dolžnost. — Morebitne zamudne obresti se bodo od invalidskega davka računale od 1. decembra 1920 dalje.

— **Roparski morilec prijet.** Narednik orožniške postaje v Mengšu g. Adolf Rabič je dne 7. novembra letos aretiral Josipa Oprešnika, rojenega l. 1896. v Sp. Kašlju, ko se je potikal po Vel. Mengšu. Oprešnik ni imel nobenih dokumentov. Med zaslišavanjem je Oprešnik povedal, da je bil soudeležben pri roparskem umoru, ko je dne 19. marca 1919 Rudolf Flis z vojaško puško z dvema streloma usmrtil v Dravljah nekega posestnika in dostavil, da se je potepal okoli in se preživljal s tatvino. Orožnik Alojzij Zupančič je nato s pomočjo domaških orožnikov aretiral Rud. Flisa. Oprešnika in Rudolfa Flisa so orožniki izročili sodišču.

Kdor je za avtonomijo Slovenije, bo glasoval za Slovensko ljudsko stranko!

Ljubljanske novice.

Iz javno predavanje S. K. S. Z. se vrši prihodnji torek v Ljudskem domu, II. nadstropje. Predava prof. g. Dolenc »O življenju v Belgradu«. Člani društev S. K. S. Z. se vabijo k polnoštevili udeležbi. Vstop vsakomur prost.

Iz šentpeterske prosvete. Jutri, v nedeljo, 21. t. m., ob 6. uri zvečer bo predaval msgr. Viktor Steska o zelo zanimivem predmetu. Udeležite se v obilnem številu!

Iz Orliški krožek prosvete frančiškanske župnije Ljubljana vabi danes zvečer ob 7. uri v Rokodelski dom na svoj družben večer. Na vzporedu govor, deklaracija, igra gojenk, dve burki, sprejem novoustanovljenega krožka v orliško zvezo. Pri prosti zabavi svira zbor tamburašij Kerkove prosvete. Na vzporedu je tudi srečelov z bogatimi dobitki — racmani, »Slovenca«! V soboto ob 7. zvečer vsi v prosti. Vabimo! Bog živ!

Iz Na orlovski akademiji v Ljudskem domu dne 21. novembra nastopijo šentpeterski Orli in Orlice v interesantni točki iz kmetijskega življenja v obliki telovadnih vaj z poljskimi orodji in rajanjem. Je to prvi način na naših telovadbah. Ta točka je opremljena s petjem. Za to akademijo vlada splošno zanimanje. Posetimo ob tej priliki naše Orle! Opozorjamo tudi okoliške odseke na to prireditve, ki bo menda edina te vrste. Spored bogat.

Iz gledališke pisarne. Vsled nenadne bolezni člana, ki ima važno vlogo, se predstava »Ljubimkanje« za red A danes ne vrši. Predstava »Ljubimkanje« za red A se vrši v sredo dne 24. t. m.

Iz Glasbena Matica. Slavni Sevcikov kvartet iz Prage namerava dne 2. decembra 1920 v Ljubljani koncertirati. Prijatelje idealne komorne glasbe prosimo, da se za vstopnice oglašijo v predprodaji v Prešernovi ulici št. 54.

Iz Klub »Sofa« naznanja svojim članom, da bo v soboto, dne 20. novembra v restavraciji »Fantine« (pri ninski cerkvi) predaval g. dr. Fornazarič o Jadranskem vprašanju.

Iz Volitve v konstituanto. Društvo »Pravnik« priredi v torek, dne 23. novembra točno ob 4. uri popoldne v sodni palači (soba št. 79) sestanek pravnikov za razgovor o določilih, ki se tičejo poslovanja volilnih odborov. Vabljeni so zlasti predsedniki volilnih odborov.

Iz IL medicinski ples. Društvo jugoslovanskih medicincev v Ljubljani naznanja vsem vabljenim, da se vrši IL medicinski ples v soboto, dne 20. t. m. Vstop le proti vabilu. — Odbor. (k)

Iz Trošarina od premoža in drv se torej po izjavi naše finančne delegacije ne plačuje, ampak samo še mestne doklade na isto. Ker pa znašajo mestne doklade samo 11.36 vin. za 100 kg, se nam čudno zdi, zakaj se mora plačati od 10.000 kg 20 K, od 12.000 kg 24 K, od 16.000 kg 32 K itd. Kako se imenuje skoraj 100% pribitek na omenjene doklade in zakaj se pobira?

Iz Motorni plug. Včeraj popoldne so preizkušali za topničarsko vojašnico ob Dunajski cesti motorni plug ameriškanskega sistema, ki zelo hitro orje. Z njim potujejo ameriški agenti, ki ustanavljajo po vseh glavnih mestih svoje agenture. Amerikanci so prišli iz Italije; motor je bil razstavljen na razstavi v Trstu. Zdaj bodo potovali v Zagreb, Belgrad in po celi Jugoslaviji do Soluna, odkoder bodo odpotovali v Egipt, kjer bo razstava poljedelskih strojev. V Rumuniji, kjer so tudi bili, so prodali mnogo teh strojev. Stroj orje zelo hitro, tako da lahko preore na ugodnih tleh 2500 kvadratnih metrov na uro. Globočino brazde je mogoče regulirati, da orje od 15 do 35 cm globoko. Stroj je tako napravljen, da se lahko plug izpreže in se ga uporabi tudi za gonilno silo; z njim se lahko tudi mlati, sesa vodo, vleče tovarne vozove na cesti itd. Ravno ta pripravnost mu bo morda odprla pot na svetovni trg. Stane okrog 300 angleških funtov. O tem motornem plugu nam je obljubljeno še natančnejše poročilo.

Iz Cirkularna žaga je poškodovala štiri prste desne roke 60 letnemu dninarju Antonu Vertniku.

Somišljeniki Slovenske ljudske stranke, za nas velja volivna dolžnost!

Najnovejša poročila.

RATIFIKACIJA POGODBE Z ITALIJO.

LDU Zagreb, 19. nov. (ZNU) Kakor javljajo »Novosti«, je na včerajšnji seji ministrskega sveta poročal zunanji minister dr. Trumbić o razlogih, ki so nas prisilili, da smo sklenili sporazum z Italijo. Seje so se udeležili vsi ministri razen dr. Korošca, dr. Krizmana, Jojiča in Marinkoviča. Po daljši debati se je sklenilo, da vlada ratificira pogodbo. Minister dr. Kukec je izjavil, da sprejme pogodbo, da ne bi prišlo še do večje nesreče. Ministra dr. Drinković in Kovačević sta izjavila, da bosta danes podala svoje mnenje. Ministriški svet je sklenil, da se ratifikacija spravi v zvezo z vprašanjem kabineta tako, da morajo ministri, ki ne bi hoteli podpisati pogodbe, odstopiti.

DR. TRUMBIČ BO Odstopil?

LDU Zagreb, 19. novembra. (ZNU) »Večer« javlja iz Belgrada, da bo dr. Trumbić v kratkem podal svojo demisijo. Dr. Trumbić smatra svojo misijo v zunanji politiki za končano in hoče posvetiti svoje delo konsolidaciji državnih razmer. Najbrž bo dr. Trumbić podal svojo ostavko po volitvah v konstituanto.

D'ANNUNZIO O RAPALSKI POGODBI.

LDU Rim, 19. nov. (Stefani) »Messaggero« javlja iz Trsta: General Caviglia in D'Annunzio sta imela v bližini Reke sestanek, na katerem je general Caviglia prečital del rapalske pogodbe, ki se nanaša na Reko. Opomnil je, da je to storil v svrhu informacije. Zastopnik Reke je kritiziral pogodbo. D'Annunzio je izjavil, da ga je presenetilo dejstvo, da so Italijanci odobrili pogodbo, vendar pa njegova žalost ne more vplivati na njegove namere in njegovo postopanje, za kar je edino merodajna dobrobit domovine.

PROTI D'ANNUNZIU.

LDU Belgrad, 18. novembra. (ZNU) »Tribuna« poroča: Te dni je došla vest, da je D'Annunzio izkreal svoje arditve v Sibeniku. Z ozirom na to je Italija po sporazumu v Rapallu ponovila igro, ki ji je prinesla Reko. neodgovorni in od italijanske vlade podpirani D'Annunzio meče polena pod noge pogodbi. Če pa D'Annunzio ni odgovoren, je odgovorna kraljevina Italija, ki ima svojega guvernerja admiral Milla v okupirani Dalmaciji, ki je zato tu, da prepreči te pustolovščine in da ubrani D'Annunzia. Ni tujak D'Annunzio sam. Verojati v to, bi pomenjalo glupost. Italija mora vedeti, da se naša popustljivost more pretvoriti v srd vsega našega naroda. Ako bi se radi tega pojavile med Italijo in nami kake zapreke, bi bila za to odgovorna Italija.

VOLIVNO GIBANJE.

LDU Zagreb, 19. novembra. (ZNU) »Novosti« poročajo, da bo nosilec demokratske liste za modruško-reško županijo dr. Tomislav Tomljenović. Drugi poslanec na tej listi pa bo arhimandrit Valerijan Pribičević.

LDU Skopje, 19. novembra. (ZNU) Zadnje čase so se v okolici pojavili pozivi, v katerih se prebivalstvo pozivlje, naj glasuje pri volitvah za nevtralno listo, ki jo priporoča bolgarsko-macedonski revolucionarni komite. Cilj te skupine je priklonjenje Macedonije k Bolgarski. Policija je vsled tega aretirala nekaj trgovcev iz Skoplja, ki so razširjali ta pokret.

LDU Belgrad, 19. novembra. (ZNU) Nosilec radikalne liste v niškem okrožju je Stojan Protić, demokratske liste pa Milan Marković.

KRALJICA OLGA PREVZEMA REGENTSTVO NA GRŠKEM.

LDU Pariz, 19. novembra. (Brezlično) Iz Aten poročajo, da bo kraljica Olga prevzela regentstvo. Venizelos se bo umaknil v Nizzo.

BOJI NA RUSKEM.

LDU Moskva, 19. novembra. (Brezlično) Frontno poročilo z dne 18. t. m.: V odseku Mosyr in Rečica za nas ugodni boji, v katerih smo mnogo sovražnikov ujeli. V bojih pri Ovrucu je prešla k nam strojniška stotnja polka Putivolskega. Na pohodu proti Proskuru smo, bojujoč se, zasedli Derašnje in uplenili dva topa in mnogo strojníc. Na Krimu štejejo plen.

LDU Moskva, 19. novembra. (Brezlično) Ugotovljeno je, da je med četami Petljurovimi mnogo poljskih častnikov in vojakov. Vlada jim preti s strogiimi odredbami, ako pridejo v ruske roke.

LDU Pariz, 19. novembra. (Brezlično) Po poročilih iz Carigrada, je prispelo iz Krima v Carigrad 50.000 beguncev; več tisoč jih še pričakujejo.

Prosveta.

pr Meštrovčeva razstava v Ljubljani. Prihodnji pomlad priredi R. Jakopič v svojem paviljonu s sodelovanjem umetn. kluba Save veliko Meštrovčeva razstavo. Letos jeseni je bila v Zagrebu razstavljena kolekcija Meštrovčevih del iz zadnjih let; večina njegovih del se nahaja še v Londonu in Anversi. V kulturnem inozemstvu je Meštrovčev s silo svoje umetnosti dosegel, da je danes priznan kot eden prvih svetovnih umetnikov. Slovenija naj se veseli te umetniške prireditve.

pr Zlata jesen. (Papa.) Komedija v treh dejanjih, spisala Flers in Caillavet. Režiser B. Putjata. Delo spada v tisto vrsto literarne produkcije, ki jo kritika najbolje označuje z rokodelstvom, to se pravi, po solidnih pravilih zgrajena konvencionalna fabula lahkega tona, pa brez posebne duhovitosti. Pisane so take stvari za povprečno občinstvo, ki se ne da motiti v svojem miru in ima vsako stiskanje možgan in srca za nepotrebno razburjanje živcev in smešno revolucijo. Gotovim ljudem so taka dela potrebna, naše gledališče jih je v polpretekli dobi videlo več, pa do danes še niso nikogar ogrela, človek pa vendar čuti ob njih prijeten razkošek med pristnostjo in solzavostjo. Francoze imamo pač najrajši tam, kjer so duhoviti, njihov povprečni okus pa se našemu ne prilije. — Žal, da je resnobnost našega ruskega ansambla našla tako plehko fabrikacijo. Zadovoljni pa smo vendar lahko z dejstvom, da je ta predstava ovrgla trditve, da iz slabe stvari na odru ni mogoče ničesar dobrega napraviti. Brez iskanja po efekatih je bila ta predstava ne le užitna, temveč zanimiva. Pozabili smo, da igrajo slabo delo

in uživali smo dobro igro, za katero nam tu v prvi vrsti gre. G. Putjata se je topot uveljavil tudi kot režiser. Igra je bila enotno zlita in je stala na sigurnih tleh. Še eno! Pri teh igrah bi lahko tajili navzočnost šepetalca. S to predstavo so podali igralci nov dokaz za svojo tvorno silo. Ne govorimo samo o g. Putjati in ge. Marševi in ge. Nikolajevi, temveč o vseh. Pač je razmah posameznikov različen, s stališča igre pa o stopnjah poedinih igralcev skoro ne bi bilo govoriti. Vsi so eno in eno mora biti igra! Fr. K.

Cerkveni vestnik.

c Moška in mladeniška Marijina družba v Križankah ima v nedeljo, dne 21. novembra svoj drugi glavni družbeni praznik. Cerkveno opravilo jutraj ob 6. uri s skupnim sv. obhajilom, zvečer ob 6. uri pa slovesen shod. Želi se polnošteviline udeležbe.

Orlovski vestnik.

ODSEKI, ki imajo še kakšno terjatev do O. Z. v koroški zadevi (še ne prejeti potni stroški, ali dnevnice za čas od petka do nedelje, oziroma za ponedeljek, ako je bil celi dan in na ukaz na mestu službe), naj takoj naznanijo O. Z. (v roke br. J. H.), koliko jim še pristaja. Poslati morajo natančen izkaz službenih dni na Koroškem (dan dohoda in odhoda), kraj in četo ter navesti že prejeti znesek. Pomotoma preveč prejeti zneski naj se vrnejo.

Učiteljski vestnik.

Slomškova zveza, Odborova seja v nedeljo popoldne ob 5. uri v tajništvu. Važno! — Š.

Dijaški vestnik.

d I. izred. občni zbor »Danice« se vrši v soboto dne 20. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu in ne v Jugoslovanski tiskarni. Dnevni red: 1. Volitev vodje šole za društvene novice. 2. Izpopolnitev odbora. — Udeležba za vse tovariše obvezna. »Zarjani« in gg. starešine vabljeni.

g II. redni diskusijski večer »Danice« se vrši v soboto dne 20. t. m. ob 8.48 zvečer v Ljudskem domu in ne v Jugoslovanski tiskarni, s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega disk. večera. 2. Predvanje žgosp. Fr. Terseglava: Katolicizem kot svetovni nazor. 3. Slučajnost, Udeležba za vse člane in društvene novice obvezna. »Zarjani« in gg. starešine vabljeni. — Sl. Papež, podpredsednik.

Turistika in sport.

Nogometna tekma Ilirija : Hermes. V nedeljo ob 14.30 se vrši na prostoru Ilirije nogometna tekma med Ilirijo in Hermesom.

Gospodarstvo.

BORZA.

LDU Zagreb, 19. novembra. Devize (vse vezane): Berlin 181—185, Italija 505, London 450—455, New York 132—133, Pariz 820—0, Praga 158—160, Švica 2150—0, Dunaj 25—25.60, Bukarešta 0—210. Valute: ameriški dolarji 130—137.50, avstrijske krone 27—29, bolgarski levi 148—0, carski rublji 66—73, angleški funti 0—465, francoski franki 0—810, napoleonidori 450 do 455, nemške marke 184—186, italijanske lire 485—490.

LDU Curih, 19. nov. (ČTU) Borza. — Berlin 8.40, Holandija 195, New York 644, London 22.10, Pariz 338.25, Milan 23.80, Bruselj 40.35, Kodanj 85.75, Stockholm 122.50, Kristijanija 85.50, Madrid 32.75, Buenos Aires 220, Praga 7.15, Varšava 1.15, Budimpešta 1.30, Bukarešta 8.70, Dunaj 1.87½, avstrijske krone 130.

LDU Curih, 18. novembra. Devize: Berlin 9.55, Holandija 194.45, New York 641.50, London 22.25, Pariz 338.85, Milan 24.45, Bruselj 41.50, Kodanj 86.50, Stockholm 122.75, Kristijanija 86, Madrid 82.50, Buenos Aires 220, Praga 7.90, Varšava 1.35, Budimpešta 1.45, Bukarešta 9.20, Dunaj 205, avstrijske krone 130.

LDU Praga, 19. nov. (ČTU) Borza. B grad 255, Zagreb 63, Dunaj 16.20, dina 249, avstrijske krone 16.20.

LDU Praga, 18. novembra. Devize: B grad 255, Zagreb 63.50, Dunaj 16.65, Valudinarji 249, avstrijske krone 16.65.

LDU Berlin, 18. novembra. Devize: 1 lija 259.70, Pariz 439.55, Švica 1098.90, Dunaj 20.97, Praga 81.77.5, Budimpešta 14.73, Valute: Francoski franki 444.50, italijanske lire 258.50, češkoslovaške krone 81.025, avstrijske krone, stare, 12.95, žigosane 13.45.

LDU Dunaj, 19. nov. (ČTU) Borza. 2 greb 379, Belgrad 1510, Milan-Trst 18 Praga 592.50, Curih 8125, Novi dina 1495—1545.

LDU Dunaj, 18. novembra. Devize: 1 greb 380, Belgrad 0, Budimpešta 98.25, Mil Trst 1850, Praga 588, Curih 7725. Valute: jugoslovanski dinarji 1475, švicarski fra

7675, jugoslovenske krone 0, češkoslovaške krone 588, madžarske krone 90.50, italijanske lire 1825.

g Železniški promet z Nemško Avstrijo. Te dni so se zaključila pogajanja med ljubljanskim in dunajskim prometnim ravnateljstvom in zastopnikom glavnega ravnateljstva Južne železnice v zadevi olajšanja železniškega prometa med Jugoslavijo in N. Avstrijo. Veliko zapreko za železniški promet je povzročala okolnost, da Južna železnica nima niti dovolj osobja niti dovolj strojev, da bi obvladala promet med obema državama in internacionalni promet, ki vodi preko Jugoslavije. Uspeh pogajanj je bil ta, da je ljubljansko prometno ravnateljstvo v svrhu izboljšanja prometnih razmer obljubilo, da bo do predklica dalo za tovarni promet med Gradcem in Mariborom svoje osobje in svoja stroje na razpolago. V kompenzacijo je dolžna N. Avstrija, da nam da precejšno količino premoaga in drugih potrebščin.

g Uvoz vina v Čehoslovaško. Na vprašanje splitske zbornice je odgovorila naša vlada, da je izvoz vina v Čehoslovaško dovoljen. Sedaj izjavlja tudi čehoslovaški konzulat v Splitu: Dovozi vina iz Jugoslavije se ne stavijo na Čehoslovaškem nobene zapreke, če uvoznik, reden trgovec, plača davke v čehoslovaški republik, ima lastne kleti ter več delavcev zaposlenih. Cene vina ne smejo biti pretirane.

g Tržne cene kože. Cene kože v N. Avstriji so sledeče: kravje 130—150 K, telečje 140—160 K, goveji boks 125—140 K, boxcalf 145—160 K, črni chevreaux 140—160 K. Po surovih kožah je mnogo popraševanja. Za govejo surovo kožo se plača 125—135 K, za nesoljeno tehtano 145—160 K. Konjske kože 1200—1800 K za komad; koze 350—370 K, jarežje 125 do 150 K in ovčje 85—100 K. — V Čehoslovaški so cene maksimirane in prodajajo mesarji goveje kože po 16 K in telečje po 24 K. Razen tega je treba plačati pristojbino 8 K za kilo, ki jo plača kupec. — V Nemčiji se je v Stuttgartu plačevalo nedavno (po funtih): kože volov, krav srednje teže 15.75—17.70 M, za težke 15—17.70 M. Za bivole kože 16.25—16.80 mark, za srednje 15.45—16.45 M in za tež-

ke 12.85 M. — Na Poljskem je centrala za odkup surovih kož, ki plača kože po maksimiranih cenah, le za kozje kože je svoboden promet in se plačujejo po 400 do 420 poljskih mark za komad.

g Jugoslovenski serum zavod d. d. Zagrebški zavodi: I. hrv. štedionica, Hrvatska eskomptna banka in banka za trgovino, obrt in industrijo so osnovali pod imenom delniško družbo z osnovno glavnico 10 milijonov kron, razdeljeno na delnice po 1000 K. Družba bo proizvajala cepivo in serum lastne ali tuje provenience.

g Iznos carine v tekočem letu. V prvih petih mesecih tekočega leta so znašali dohodki iz carine 91,255 834 dinarjev, v juniju 31,670.967 din., v juliju 31,331.534 din., v avgustu 39,002.031 din., v septembru 43,669.676 din., v oktobru 59,727.408 din.; v vseh desetih mesecih torej 296 milijonov 557.750 dinarjev.

g Izvoz žita v Belgijo. Kot poroča naše poslanstvo v Haagu, Holandska ne bo mogla dobaviti Belgiji zadostnih množin žita. Ker belgijska vlada tudi v Rumuniji ni dobila povoljnega odgovora, se namerava glede preskrbe s žitom obrniti na našo vlado, da si smatra cene žitu v Jugoslaviji za previsoke.

g Trgovinska pogodba med Francijo in Čehoslovaško republiko vsebuje v bistvu sledeča določila: Carinski stavek se zniža, Čehi pridobijo proti dobavi lesa in papirja neke trgovske pravice v Severni Afriki, Francoska dobavi Čehom 3000 avtomobilov, 700 ton svile, 5000 ton mila, 100.000 ton kozmetičnih proizvodov, 100.000 poljedelskih strojev in 40.000 hl vina. Čehoslovaška pristopi k madridski konvenciji, ki normira konkurenco fabrikaciji knjaka.

g »Jugoslovenska Medica«, d. d. za izdelavo lekarniških preparatov in zdravil, ki so jo osnovali slovenski in hrvaški zdravniški krogi, je imela nedavno v Karlovcu svoj ustanovni občni zbor. Osnovna glavnica 10 milijonov kron je vplačana. Za predsednika je bil izvoljen prof. zagrebškega vseučilišča dr. Mirko Mikuličič, za prvega podpredsednika dr. Jaroslav Hlava, za drugega dr. Edo Šlajmer, primarij v Ljubljani.

Sodišče in policija.

s Ce se napove policijska ura... Ivan L... je dne 3. oktobra letos v Kalanovi gostilni na Poljanski cesti v Ljubljani naščuval psa na policijskega nadstražnika Martina Erjavca, ko je prišel napovedovat policijsko uru, rekoč: »Puci ga barabaža!« Pes je nato nad nadstražnikom zalajal. Gospod Ivan L... ki je znan kot dobrovoljnej in šaljivec, se je moral zaradi svoje neumestne šale zagovarjati pred kazenskim senatom ljubljanske deželne sodnice, ki mu je po § 104 srbskega kriminalnega zakona prisodil 10 dni strogega zapor.

s Tat v ljubljanski mestni ubožnici. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem se je zagovarjal mestni ubožec, dne 30. sept. 1900 rojeni Leopold Schlubach, ker je v ljubljanski mestni ubožnici ukradel mestnemu revežu Leopoldu Kruclu podplate, vredne 150 kron, Maksu Vintru pa par črnih hlač v vrednosti 800 K, par sivih hlač 400 K vredne, par spodnjih hlač, vredne 100 K in 2 zimski maji, vredni 300 kron. Schlubach ni tajil, kaj je storil. Sodba se je glasila: 8 mesecev težke ječe, dopolnjene s štirimi trdimi ležišči.

s Aretirana goljufica. Detektiv Karol Pavlič je aretirala Terezijo Kastelic s Sela, ker se je vlačila po Ljubljani brez posla in popivala po gostilnah, v katerih išče svoje žrtve s tem, da obeta ljudem dovoz poljskih pridelkov, toda blaga ne pripelje in je bila že večkrat kaznovana.

s Razne tatvine. Bakrene žice v vrednosti 800 kron je bilo ukradenih v tvornici na Perovem. — Revnemu kočarju Matevžu Vidicu v Ovišah je bilo ukradenih 1200 kron denarja, hraniina knjižica z vlogo 600 kron, pol kilograma sladkorja, 7 jajec in 1 kg kozjega mesa. — V Bohinjski Bistrici je bilo ukradeni begunki Franciški Nods, ki se je vračala v Gorico, iz vagona raznega blaga v vrednosti 790 kron. — Valentin Klopčič in Janez Mejak sta delala v pivovarni »Union«. Dne 14. avgusta letos sta ukradla v pivovarni gonilni jermen, vreden 3800 kron, od katerega sta potem prodala 11 kg Mihi Močniku v Trzinu. Vsi trije so se morali zagovarjati pred kazenskim senatom ljubljanskega deželnega sodišča, ki je prisodil Klopčiču in Mejaku vsa-

kemu po 2 meseca težke ječe, dopolnjene s postom vsakih 14 dni, Mihi Močniku pa dva meseca navadne ječe, dopolnjene s postom vsakih 14 dni. — Posestniku Mihaelu Rozina v Selnem je bilo ukraden grozdje, vredno 600 kron in trije merniki breskev v vrednosti 150 kron. Tudi v drugih selneških vinogradih je bilo pokradenega veliko grozdja in sadja. — Vlomljeno je bilo v trgovino Antona Werboleta v Izlakah št. 41. Vlomilci so oškodovali Werboleta za približno 38.000 kron.

Izgubila se je ženska srebrna ura iz Spodnje Šiške do prisilne delavnice. Kdor jo je našel naj jo izroči v L. ljublj. del. kons. društvu, Kongresni trg.

Jugoslovanski skladni koledar za leto 1921 je ravnokar izšel v zalogi Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani. Cena 30 kron. — Trgovci dobe popust.

Žepni koledarček za leto 1921 je tudi izšel istotam v priključni in priročni mali žepni obliki in zelo okusni vezavi. Cena 12 kron, trgovci dobe znaten popust.

Ste preveč občutljivi za »mrzli zrak«? Vsekovratne boječine se takoj pojavljajo? Sinobost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrjujejo telo masaže a Fellerjevimi pravimi Elzafluidi! 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici 42 kron. Državna trošarina posebej.

Potrebovali bi odvajalce, želedece okrepčujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevimi pravimi Elza-kroglic! 6 skatlic 18 kron. — Omot in postrina posebej, a najceneje. — Eugen V. Feller, Stubička donja, Elsatrg št. 134, Hrvatska. F.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Relativna vlaga v C	Nabo, vetrovi	Visavina v milij
18. 11. 21 h	747.4	6.4	0.9	d. jas.	—
19. 11. 7 h	747	— 1.6	—	megla	—
19. 11. 14 h	749.4	4.5	0.1	sz.	—

Proda hiša, skoro nova, z lepim razsejem, gledom, oddaljena četrte ure do farne cerkve in 20 min. od žel. postaje, takoj iz proste roke. Poizve se pri lastniku Kovač Simon, krojač Ježa 16, pri Črnučah p. Ježica pri Ljubljani. 4689

Srebrne krone in goldinarje kupim po najvišji ceni. Joško Polše, Dunajska c. 47 v baraki. 4688

Lekarna, bogato založena, v najljubljah, nejem prometenem kraju z okr. glavarstvom se proda. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Lekarna«.

Stanovanje, 2 sobi in kuhinjo se odda na deželi v bližini druge postaje od Ljubljane. Lahko se ima tudi nekaj živine. Več se poizve Mestni trg 4/1.

Išče knjigovodja ali knjigovodkinjo. Ponudbe v slovenskem in nemškem jeziku z navedbo zmožnosti in plačilnimi pogoji so nasloviti na upravo tega lista pod šifro »z nemško steno-grafijo imajo prednost«.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja povodom smrti naše ljubljene hčere in sestre

Ane Picek-ove

poštarice v Ortneku

zisti gospodu župniku Poljan-skemu za poslovljni nagovor ter rodbini Cvarovi kakor vsem ostalim, ki so ji lajšali trpljenje in jo spremenili na njeni zadnji poti v Hrvačo.

Zalujoči ostali.

Naročajte »Slovenca«!

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljani oče, ožir. soprog in stari oče, gospod

ANGELJ AITA

posestnik in opekarnar

danes ob 5. uri popoldne po dolgotrajni bolezni v 76. letu starosti previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo dne 20. novembra ob 9. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče na Igu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi na Igu. Draga, 18. novembra 1920.

Katarina Aita, soproga. — Marija Komino, hči. — Alojz Komino, zet. — Katarina, Marija, Albin, Mafalda, Ivan, Ciril in Oton, vnuki.

Vsem duhovnim sobratom in sorodnikom naznanjam, da je vaša štiti gospod

Nikolaj Križaj

župnik v pesuju

dne 18. novembra ob 11. uri ponoči previden s sv. zakramenti za mirujoče, po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v soboto ob treh popoldne na Zale. Prebalega pokojnika priporočam v molitev.

Kamnik, 19. novembra 1920.

Ivan Lavrenčič, dekan.

Francosčino poučuje izven doma v škofiji Luki diplomovana učiteljica. Tudi konverzacija, Event. dopisi na »Bonne methode« poštolože škofija Loka. 4681

Spretna šivilja išče dela. Gre tudi izven Ljubljane po hišah. Ponudbe pod »šivilja« na upravo lista. 4685

Brez posebnega obvestila.

Anica Zemlja roj. Omejc naznanja v svoem in v imenu svojega moža Franja Zemlja, nadzornika drž. železnice, ter vseh ostalih sorodnikov tužno vest, da je njuna srčnoljubljena, nepozabna mamica ozir. tašča, gospa

Terezija Omejc

vдова poš. of. cijala in hišna posestnica

včeraj dne 18. t. m. po kratki mučni bolezni previdna s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v soboto dne 20. t. m. ob 2 uri popoldne iz hiše žalosti Karlovska cesta št. 52. na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba in v križanski cerkvi.

V Ljubljani, 19. novem. 1920.

Mestni pogrebni zavod v Lj.

Zahvala.

Izkreno se tem potom zahvaljujemo g. poš. uprav. Kurentu, njeg. č. g. soprogi, p. n. poštoemu uradništvu, vsem sorodnikom in znancem za izkazano milo nas dilaujoče sočutje o priliki smrti naše preljublj. hčerke in sestre

Melanije Zagorc

poštna oficijantinja

kakor tudi vsem cenj. sprem. levalcem na nje zadnji poti. Posebej se še zahvaljujemo II. Marii, kongreg. pri Ursulinkah za gaoljivo žalostinko. V imenu preminule še enkratna zahvala gg. zdravnikom za njih neumorno delovanje, kakor tudi cenjeni rodbini Schutler, gđ. Stojkovič, gđ. Nanut in gđ. Simončič za njih požrtvoval. plemenito postrežbo v dobi dolge in mučne bolezni nepozabne rajnice.

Zaupoča rodb. ZAGORC.

Smpalčna gospodična iz dobre družine želi pri boljši družini, kjer ni odraslih sinov. V mestu ali na deželi. Plača postranska stvar. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« — pod št. 4691.

Dva lekača (dečka stara nad 15 let, išče za takojšnji vstop spedičija BALKAN, Dunajska c. 33. Pogoji, da stanujeta pri starših v Ljubljani. Plača po dogovoru. 4701

Proda se večja množina rudečega in belega vina po najnižji ceni. Letnik 1918 in 19. — Poizve se Božana ulica št. 15.

Kante od petroleja plačuje po K 58.— za dve z zabojem vred postavno vsake železniške postaje Sever & Komp. Ljubljana. 4572

Pogreša se Franc Habijan, bivši vojak pri »Bankom. št. 4/7 Feldpost 192« in je odšel v bolnišnico. Kdor kaj o njem ve, naj sporoči v egovi materi Mariji Habijan, Babna gorica št. 3 pošta Laverca. Stroški se povrnejo. 4650

Išče se **organ st in cerkvenik.** Kje upravnistvo »Slovenca« pod št. 4648.

Ljubitelji starin pozor! Proda se: baročna lepo vložena omara (tabernakel), pas, dva brokatesta života za narodno nošo. Dunajska cesta št. 47.

Zitno kavo in najfinejšo marmelado nudi po najnižji ceni d. d. Triglav v Smarci pri Kamniku. Istotam se kupijo tozadevne surovine.

L VIII 80 20—20

Oklic.

Dne 30. novembra 1920. ob 9. uri dop. se bo v sodnem postopku prodala na prostovoljni sodni dražbi dragocena lističa koža, odeja in salonska suknja s telovnikom. Vekticna cena za lističjo kožo 15.000 K in salonsko suknjo 1600 K. Pod to ceno se ne proda. Okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek VIII, dne 7. novembra 1920.

Konzervne lovarne d. z o. z. na Vrhniki pošilja la jamčeno čisto

svinjsko mast

v vedrih od 50 kg naprej po železnici

la kranjske klobase

od 5 kg naprej po pošti po najnižjih dnevnih cenah.

CEMENT „SALONA“

Oddaja na vagon: Dr. Fran Jenko, Import & Export, Ljubljana, Krekov trg 10. Telefon 349.

Hraslove jezice kupule franko vsaka nakladalna postala tvrdka O. Saurm, Metlika. 4664

Kontoristinja

kot samostojna pisarniška moč, večša knigovodstva, slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja se išče za takojšnji nastop. Pisme in ponudbe n j se osebac dostavijo stavbni tvrdki Ivan Bricej, Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Pokvarjeno koruzo

kupi velika ital. tvrdka. Ponudbe za večje množine cif. Italija naj se naslove: Umone, Tacito 59, Roma. Brzjavke: Untone — Roma.

Dospela

je velika zaloga vseh vrst svetovno-zusnih

JUNGHANS UR

Glavno zastopstvo in skladišče za SHS tvornice ur »Junghans« B. Wolfa nasi. Braća Fussmann, Zagreb, Rlica 31 Telefon 7—19.

občinskega tajnika

Razpisuje se služba v Loškem potoku. Prosto stanovanje, nekaj njive, postranski zaslužek, plača po dogovoru.

Lesni industriji! Po jako ugodni ceni je naprodaj

1 polnojarmenik

(Voligatter) železen 750 mm, zelo malo rabljen, izborno ohranjen. Takojšnja dobava. Vpraša se pod »Polnojarmenik 4641« na upravo tega lista.

TRSTJE

za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4-50, pri večjim naročilih znaten popust. Ant. Steiner, Ljubljana, Jeranova ulica, 13. (Trnovo)

Stavbena podjetje Tavčar & Svetina

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 8 se priporoča. 1844

KLAVIRJI NA OBRONKE

harmoniji, violine in vse glasbene potreščine. S rane na debelo in drobno. Alfonz Breznik, bivši učitelj Glasbene Matice, Kongresni trg št. 15, Ljubljana.

Električne naprave!

Kompletne električne naprave v mestih in pokrajinah.
Projektirane naprave kakor izdelovanje tozadavnih načrtov.
Velika zaloga vsakovrstnega tehničnega in elektrotehničnega blaga.
Moderna delavnica, popravila vseh strojev.

Tvrška ŠTEBI IN TUJEC
Resljeva cesta 4, Ljubljana. Telefon 442.
Ponudbe in pojasnila brezplačno.

Foto-potreščine

aparati, plošče, papirji, kemikalije, naj-
večja izbira in vedno sveže blago
Atelje Kurnik, Slovenska ulica 16,
Maribor.

Cisto svinjsko domačo
mast po K 52.—
lepo prekašeno banatsko

slanino po K 51.—

nudi I. BOJC, Selo pri Ljubljani

Isto tam se prodaja več

železnih zastorjev (Rollo)

vseim portainim deli od velikosti 1 do
2 1/2 m širine in 3 m višine.

Cosulich-Line Trst-Amerika

New York-Buenos-Ayres-Rio di
Janeiro Santos-Montevideo.

Brezplačna pojasnila in prodaja
voznih listov za potnike z Slo-
venije edino le pri:

Simon Kmetec, Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26.

**suhe gobe, fižol,
laneno seme**

kupuje tvrška z deželimi in
gozdniimi pridelki

Kmet & Komp., Ljubljana,
Gospodarska cesta štev. 8.

Drago Beseljak

Ljubljana Cankarjevo nabr. 5

dobavlja vse kreditne in
privatne informacije v tu-
in inozemstvu. V abone-
mentu ter posamezno ce-
ne zmerne. 6135

Obl. konces. informacijski zavod

KOLONIJALNO
Najboljše dobavo na debelo
'FRUCTUS'
d. d. za promet zem. pro-
izvodov, kolonijalnim in
drugim blagom preje
Izidor Scholler-a sin
(ustanovljeno 1883)
Zagreb, Vlaška ul. 12,
Telefon 106. Brzjavlj: Fructus.
**SPECERIJSKO
BLAGO**

Zahtevajte cenik zastonj in poštne prosto.

H. Suttner

Ljubljana 3,
Mestni trg 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in sre-
brnine. Lastna protokolirana tovarna
ur v Svici.

Trst Amerika Cunard-Line

Angleška parobrodna družba

Zastopstvo za Jugoslavijo: Jugoslavenska banka d. d.
v Zagrebu. — Odprava potnikov I. II. in III. razreda
preko TRSTA in CHERBOURG-a v NEW-YORK. Spre-
jema naročila za prostore na parnikih za Grčijo,
Anglijo in Ameriko — ter obratno za Jugoslavijo.

Natančna pojasnila daje:

Cunard Line, Zagreb, Vrhovčeva ulica št. 15.

VINO

baruško, letnik 1920, belo, sladko 12%,
malg., močno, dospe v ponedeljek ali
torek t. j. 22. ozir. 23. nov., nakar naše
cenj. odjemalce vladno opozarjamo.

Gospodarska zveza, Vinski odd., Sp. Siška.

Terpentinovo čistilo
za čevlje z imenom
SV. PETRA cesta štev. 6.

TURJEVO

razpošilja glavna
tovarniška zaloga:

M. TREBAR, Ljubljana.

Na prodaj!

Žičniki, specialni žebliji, fačonsko železo, ploščevine, žice, žične
mreže, čevljarstvo orodje, zage, sekire, žične vrvi, bakrene in železne
cevi, orodje vsake vrste dobavlja „MEMAG“ Ges. m. b. H., Wien
VI. Papagenogasse 4, Telefon 6951.

Priporočila se tvrška
Jos. Petelinc, Ljubljana
SV. PETRA nasip 7.

Tovarniška **šivalnih strojev** v vseh opremah za do-
zaloga mačo rabo, za krojače,
original Cylinder Singerjeve velike in male za čevljarje, posamezne dele
za vse sisteme, igle, olje za stroje na drobno in debelo.

Na prodaj popolnoma nov

Diesel-motor

za 40 k. s. teža kg 9800 na ogled pri tvrški

STEBI IN TUJEC, elektrotehnično podjetje
LJUBLJANA, Resljeva cesta. Cena K 260.000.

Darila za Miklavža in Božič!

Večja množina pravih bronastih predmetov s pravim onixom in
marmorjem montiranih, dalje kina-srebrnina in srebrnina došla

A. KŘEPELKA PREJ F. MEISETZ
Mestni trg 13.

Pred nakupom

vsakovrstnih izdelanih oblek, jahalnih hlač, površnikov, ranglanov i. t. d. si oglejte zalogo

Večja naročila
po meri.

**KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA
FRANDE**

Samo na debelo.

LJUBLJANA, Emonska cesta št. 8. — Brzjavlj: DERENDA. — Telefon interurb. št. 313.
BRNO — PROSTĚJOV (Čehoslovaška)

ter boste prepričani, da je vsestransko v kakovosti in izdelavi prva v Jugoslaviji, ter nima
nikake konkurence v svojih solidnih nizkih cenah.

Lastna izdelovalnica perila in čevljev.

Glavno zastopstvo za pisalni stroj

'UNDERWOOD'
in za razmnoževalni aparat
'OPALOGRAH'
ima tvrška:

The Rex Co., Ljubljana, Gradišče št. 10.
Moderno urejena popravilnica za vse pisarniške potrebščine.

ZLATOROG MILO

Prva mariborska tovarna mila preje C. BROS, Maribor

Zahtevajte povsod samo prvovrstno
„Zlatorog milo“.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:
R. Bunc in drug, Ljubljana
Gospodarska cesta 7.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.